

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน
ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

จินตนา จงฤกษ์งาม

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
กันยายน 2559
(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

PARTICIPATION IN LOCAL POLICS OF THE PEOPLE IN THE AREA
OF TAMBON CHAESON ADMINISTRATIVE ORGANIZATION
MUAENGPAN SUBDISTRICT LAMPANG PROVINCE

CHINTANA CHONGLERKNGAM

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTS

FOR THE DEGREE OF MASTER OF POLITICAL SCIENCE

DEPARTMENT OF GOVERNMENT

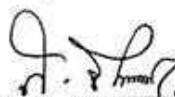
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE

MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

SEPTEMBER 2559

(COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์และคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ได้พิจารณา สารนิพนธ์
ของ นางจินตนา จงฤกษ์งาม ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้
คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.ชวลิต ไทลรินทร์)

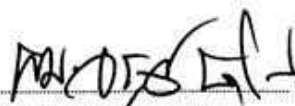
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศรัชย์ ท้าวมิตร)

..... กรรมการ
(ดร.สมภพ ระจับทุกข์)

..... กรรมการ
(ดร.ปัญญา คล้ายเดช)

คณะสังคมศาสตร์ อนุมัติให้สารนิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

..... คณะบดีคณะสังคมศาสตร์
(พระมหาดุรงค์ ปณฺณารุโณ)
วันที่ ๒๒ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

5720150332014: สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง : ร.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง)

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม/ ท้องถิ่น / องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน

จินตนา จงฤกษ์งาม : การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง (PARTICPATION IN LOCAL POLITICS OF THE PEOPLE IN THE AREA OF TAMBON JAESON ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, MUEANGPAN SUBDISTRICT,LAMPANG PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ (พิเศษ)ดร. สุกิจ ชัยมุสิก อาจารย์ที่ปรึกษา,ดร.ชวลิต ไหลรินทร์อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม,๙๙ หน้า, ปี พ.ศ. 2559

สารนิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้1)เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง2)เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง3)เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปางศึกษาจากประชากรจำนวน 6012 คนโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane)และใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD

ผลการวิจัยพบว่า

1). ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น รองลงมาคือ ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น ตามลำดับ

2).ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน โดยรวมไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3). ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมแต่ละด้านดังนี้ ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น คือ ควรติดตามผลการนับคะแนนเลือกตั้งระดับท้องถิ่นเลือกตั้งทุกครั้งเมื่อมีการเลือกตั้งและควรติดตาม

ข่าวสารผู้สมัครรับเลือกตั้งก่อนตัดสินใจลงคะแนน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง คือควร
ร่วมกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้งและควรเลือกผู้ที่ท่านเห็นว่ามารับใช้บ้านเมืองและพัฒนาท้องถิ่นให้ดี
ขึ้นด้านการเข้าร่วมประชุมของท้องถิ่น คือ ควรฟังหรือรับฟังการอภิปรายหรือสัมมนา เกี่ยวกับการ
แก้ปัญหาทางการเมืองท้องถิ่น และ เสนอแนะแนวทางทางการเมืองท้องถิ่นตามสถานที่ต่าง ๆ และควร
มีการพบปะพูดคุยกับเพื่อน ๆ เกี่ยวกับสถานการณ์ของท้องถิ่น และ ปัญหาของสังคม

5720150332014 : MAJOR : GOVERNMENT : M.Pol.Sc. (MASTER OF POTICAL SCIENCE)

KEYWORDS : LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF DWELLERS IN JAESON
ADMINISTRATION AREA

CHINTANA CHONGLERKNGAM :PARTICIPATION IN LOCAL POLITICS OF
THE PEOPLE IN THE AREA OF TAMBON JAESON ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, MUEANGPAN
SUBDISTRICT,LAMPANG PROVINCE. ADVISORY COMMITTEE: ASSOC.PROF.DR. SUKIT
CHAIMUSIK- ADVISOR, DR. CHAVARIT LAIRIN - CO-ADVISOR. 99 PP. B.E.2559(2016)

The objectives of this thematic paperwere; 1) to study the participation in local politics of the people in the area of TambonJaeson administrative Organization,MueangPan district,Lampang province, 2) To compare the participation in local politics of the people in the area of TambonJaeson administrative Organization,MueangPan district,Lampang province3.) To study suggestions and solutions inthe participation in local politics of the people in the area of TambonJaeson administrative Organization,MueangPan district,Lampang province. The samplings were obtained from 6012 residents of TambonJaeson administration areaby using the table of Taro Yamane and Accidental Sampling method.The data were collected through questionnaires and analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test. LSD was used to test in a pair-difference.

The study found that:

- 1) People in TambonJaeson administration area had a moderate level in local political participation in overall. In details, the highest level was on local election, followed by political meeting and political activities respectively.
- 2) The people with different age, gender, education level, occupation andmonthly income had no different levels of participationin local politics in the area of TambonJaeson administrative Organization,MueangPan district,Lampang province with a statistical figure at 0.05.
- 3) The suggestions were as follows; In local election, the people should participate in ballot counting and follow up the news in local political election before making their decision in voting; In participation in political activity, the people should participate in electoral campaign and elect the appropriate representatives to work for their areas or communities, and In local meeting; the people should attend the meetings

to brainstorm, express opinion, discuss problems and up-date the information in local politics.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากบุคคลหลายฝ่ายที่ได้ช่วยเหลือในครั้งนี้ ขอขอบคุณมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย ศาลายา เป็นสถาบันที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบนมัสการขอบพระคุณ พระมหาบุญศรี ญาณวฑฺฒโธ ผศ.ดร.คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย พระมหาอรุณ ปญฺญารุโณ คณบดีคณะสังคมศาสตร์ และคณะกรรมการสอบทุกท่าน ที่ได้ชี้แนะข้อบกพร่องในงานวิจัย เพื่อแก้ไขให้สารนิพนธ์นี้สมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์พิเศษ ดร. สุกิจ ชัยมุสิก ประการสาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง, ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์ และคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติมทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในสาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัยทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันมีค่าอย่างแก่ศิษย์

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และดร.ชวลิต ไทลรินทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่คอยชี้แนะ และติดตาม ตรวจสอบความคืบหน้าของการทำวิจัยในครั้งนี้อย่างมีเมตตาอย่างยิ่ง

และขอกราบขอบพระคุณนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปางและประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน ที่ได้ให้ความกรุณาในการลงพื้นที่และการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้อย่างดียิ่ง

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้ชีวิตจนมีวันนี้ และคอยสั่งสอนให้เป็นคนดี มาถึงวันนี้ ท่านจะไม่ได้เห็นความสำเร็จของลูก แต่ก็เป็นผู้กำลังใจในทุก ๆ เรื่องของผู้วิจัยตลอด คุณค่าอันใดที่เกิดจากการทำวิจัยในครั้งนี้อย่างดี ผู้วิจัยขอน้อมเป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน มา ณ โอกาสนี้

จินตนา จงฤกษ์งาม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
ประกาศคุณูปการ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ฎ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
๑.๓ สมมุติฐานงานวิจัย	๒
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย	๓
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๓
๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๓
บทที่ ๒ เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕
๒.๑ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	๕
๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน	๗
๒.๓ ทฤษฎีการเลือกตั้ง	
๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	๑๓
๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	๑๕
๒.๖ สภาพพื้นที่ที่ใช้ในวิจัย	๑๗
๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒๑
๒.๘ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	๒๙

บทที่ ๓	วิธีดำเนินการวิจัย	๓๐
๓.๑	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๓๐
๓.๒	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๓๒
๓.๓	การสร้างและตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย	๓๓
๓.๔	การเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๔
๓.๕	การวิเคราะห์ข้อมูล และการประมวลผล	๓๕
๓.๖	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	๓๕
บทที่ ๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๗
๔.๑	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๘
๔.๒	ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๘
๔.๓	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๙
บทที่ ๕	บทสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	๖๓
๕.๑	สรุปผลการวิจัย	๖๓
๕.๒	อภิปรายผลการวิจัย	๖๖
๕.๓	ข้อเสนอแนะ	๗๑
๕.๓.๑	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๗๑
๕.๓.๒	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	๗๓
บรรณานุกรม		๗๔
ภาคผนวก		
ภาคผนวก ก	รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	๗๗
ภาคผนวก ข	หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือ	๗๙
ภาคผนวก ค	หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๘๓
ภาคผนวก ง	แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๘๕
ภาคผนวก จ	แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	๙๑
ภาคผนวก ฉ	ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอน บาค (Cronbach)	๙๓
ประวัติผู้วิจัย		๙๙

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๓.๑ แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วน	๓๙
๔.๑ บุคคลของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมือง ปาน จังหวัดลำปาง จำแนกตามเพศ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วน	๓๙
๔.๒ บุคคลของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมือง ปาน จังหวัดลำปาง จำแนกตามอายุ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วน	๓๙
๔.๓ บุคคลของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมือง ปาน จังหวัดลำปาง จำแนกตามระดับการศึกษา แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วน	๔๐
๔.๔ บุคคลของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมือง ปาน จังหวัดลำปาง จำแนกตามรายได้ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วน	๔๐
๔.๕ ร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ ซ้อน อำเภอเมืองปานโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน และจำแนกในแต่ละด้าน แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วน	๔๑
๔.๖ ร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ ซ้อน อำเภอเมืองปาน ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลการมีส่วน	๔๒
๔.๗ ร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ ซ้อน อำเภอเมืองปาน ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น	๔๓

- ๔.๑๗ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วม
ร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้
ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง
ท้องถิ่น โดยรวมทั้ง ๓ด้านจำแนกตามอายุ ๔๘
- ๔.๑๘ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น
ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน
จังหวัดลำปาง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ ๔๙
- ๔.๑๙ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วม
ร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้
ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น จำแนกตาม
อายุ ๔๙
- ๔.๒๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของ
ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัด
ลำปาง ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น จำแนกตามอายุ จำแนกตามอายุ ๕๐
- ๔.๒๑ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วม
ร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้
ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมท้องถิ่น
จำแนกตามอายุ ๕๐
- ๔.๒๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของ
ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัด
ลำปาง ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น จำแนกตามอายุ ๕๑
- ๔.๒๓ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วม
ร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้
ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมประชุมท้องถิ่น จำแนก
ตามอายุ ๕๑
- ๔.๒๔ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนวิเคราะห์ความแปรปรวนการ การมีส่วนร่วม
ร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้
ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น
จำแนกตามอายุ ๕๒
- ๔.๒๕ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วม

	ร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ็อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมทั้ง ๓ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๒
๔.๒๖	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ็อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมทั้ง ๓ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๓
๔.๒๗	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ็อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๓
๔.๒๘	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ็อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๔
๔.๒๙	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ็อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๔
๔.๓๐	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ็อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๕
๔.๓๑	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ็อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๕
๔.๓๒	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ็อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่นจำแนกตามระดับการศึกษา	๕๖

๔.๓๓	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปางโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามรายได้	๕๖
๔.๓๔	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปางโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามรายได้	๕๗
๔.๓๕	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น จำแนกตามรายได้	๕๗
๔.๓๖	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น จำแนกตามรายได้	๕๘
๔.๓๗	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น จำแนกตามรายได้	๕๘
๔.๓๘	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปางด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น จำแนกตามรายได้	๕๙
๔.๓๙	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมการประชุมท้องถิ่น จำแนกตามรายได้	๕๙
๔.๔๐	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมประชุมท้องถิ่น จำแนกตามรายได้	๖๐
๔.๔๑	สรุปผลการทดสอบสมมุติฐาน	๖๐
๔.๔๒	แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเลือกตั้ง	๖๑

- ๔.๔๓ แสดงความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น ๖๑
- ๔.๔๔ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมการประชุมท้องถิ่น ๖๒

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

๒.๑ แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

๒๙

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองในระบบประชาธิปไตยเป็นการปกครอง โดยประชาชน ของประชาชน เพื่อประชาชน บทบาททางการเมืองของประชาชนในฐานะที่เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยจึงเป็นหัวใจของระบอบประชาธิปไตย จากบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญไทย พ.ศ.๒๕๕๐ ให้โอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจนโดยใช้ สิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตามรัฐธรรมนูญได้มีการเปิดกว้างทั้งด้านรูปแบบและวิธีการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองตนเอง จึงถือเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งของการปกครองระบอบประชาธิปไตย

การมีส่วนร่วมของประชาชน เริ่มปรากฏตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๖ เมื่อมีการเลือกตั้งเป็นครั้งแรก และในกฎหมายสูงสุดคือในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยบัญญัติให้รัฐส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง เช่น เนื้อหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งบัญญัติไว้ในหมวด ๗ ว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน นั่นก็คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามที่กำหนดในหมวด ๓ และ หมวด ๕ แห่งรัฐธรรมนูญ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติตามมาตรา ๒๗๔ ให้ถอดถอนบุคคลตามมาตรา ๒๗๐ ออกจากตำแหน่งได้ และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งย่อมมีสิทธิออกเสียงประชามติ ในหมวดที่ ๑๔ ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น ตามมาตรา ๒๘๑ มาตรา ๒๘๖ มาตรา ๒๘๗ และมาตรา ๒๙๐ ก็ยังได้ระบุประชาชนในระดับท้องถิ่นก็มีบทบาททางการเมืองด้วย

การปกครองท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง มีส่วนร่วมในการบริหารและปกครองตนเองได้อย่างมาก ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในทุกขั้นตอน ทุกระดับตลอดจนมีส่วนร่วมในกิจการบริหารงานของท้องถิ่น ดังนั้น การบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินกิจการได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น สร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ท้องถิ่นมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับ การมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งด้านการเมืองขององค์การบริหารส่วนตำบลและด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นสำคัญ หากประชาชนขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นจะทำให้ท้องถิ่นขาดการพัฒนาและยังส่งผลต่อการพัฒนา

ประเทศชาติด้วย เนื่องจากการพัฒนาประเทศชาติต้องเริ่มพัฒนาท้องถิ่นซึ่งถือเป็นระดับรากแก้ว จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น เมื่อพิจารณาถึงปัญหาที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการขับเคลื่อนกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนจะพบว่าสาเหตุที่สำคัญส่วนหนึ่งที่ทำให้ประชาชนเพิกเฉยต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ก็เนื่องจาก ๑) ประชาชนขาดจิตสำนึกทางการเมืองที่ดี ๒) ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองไทย ตามรัฐธรรมนูญ ๓) ประชาชนคิดว่าการเมืองเป็นเรื่องไกลตัวไม่ให้อะไรกับชีวิต ไม่ตอบสนองความต้องการของคนในท้องถิ่น ๔) การเมืองเป็นเรื่องยุ่งยากและน่าปวดหัว มีแต่ความแตกแยกทะเลาะกัน และยังมองว่าประชาธิปไตยหรือการเรียกร้องประชาธิปไตยยังอยู่ห่างไกลมาก ๕) ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจในการหาเลี้ยงชีพที่ประชาชนเห็นว่ามีความจำเป็นและมีความสำคัญมากกว่า การเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นสถาบันหลักในสังคมและผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทุกฝ่าย จึงควรเข้ามาร่วมมือกันปรับลดสภาพปัญหาและหาแนวทางแก้ไขให้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ให้ลดน้อยลง เพื่อให้สมดังเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ต้องการพัฒนาศักยภาพในการเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชน โดยผ่านกระบวนการและกลไกการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยในฐานะผู้อยู่อาศัยใน องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น และส่งผลให้เกิดกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ รายได้ที่แตกต่างกัน

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย

๑.๓.๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกัน

- ๑.๓.๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกัน
- ๑.๓.๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกัน
- ๑.๓.๔ ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกัน

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิในการเลือกตั้ง มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน รวมทั้งสิ้น ๖,๐๑๒ คน

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ๓ ด้าน คือ

- ๑) ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น
- ๒) ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น
- ๓) ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๕.๑ ทำให้ทราบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

๑.๕.๒ ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ของประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ รายได้ต่างกัน

๑.๕.๓ ทำให้ทราบข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

๑.๕.๔ ทำให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการริเริ่มการตัดสินใจ การแสดงความคิดเห็น การร่วมวางแผนในการพัฒนา ร่วมส่งเสริมสนับสนุนในการปฏิบัติงาน และรับผิดชอบเรื่องต่าง ๆ

การเมือง หมายถึง กระบวนการ กิจกรรม และการดำเนินการเพื่อสรรหาบุคคลไปทำหน้าที่ปกครองประชาชนเพื่อเข้ามาบริหารงาน หน้าที่ หรือมีอำนาจในการปกครองทั้งระดับท้องถิ่น และระดับชาติ อำนาจหน้าที่นั้นได้แก่การกำหนดนโยบายและเป้าหมายของรัฐ การตัดสินใจในเรื่องของส่วนรวม การแจกแจงสิ่งที่มีคุณค่าในสังคม การเลือกสรรทางการเมือง การประนีประนอมผลประโยชน์ต่าง ๆ เป็นต้น

การเมืองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่ได้รับการกระจายอำนาจมาจากส่วนกลาง เพื่อที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในระบบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

ประชาชน หมายถึง ประชาชนผู้มีสิทธิในการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีอายุ ๑๘ บริบูรณ์ มีภูมิลำเนาอยู่อาศัยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

การมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมืองท้องถิ่น หมายถึง การกระทำที่เกิดโดยความเต็มใจของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล แจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ใน ๓ ด้าน ได้แก่

๑) **ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น** หมายถึง การติดตามข่าวสารผู้สมัครรับเลือกตั้งก่อนตัดสินใจลงคะแนน ตรวจสอบบัญชีผู้มีสิทธิลงคะแนนก่อนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งเมื่อมีการเลือกตั้ง และ ติดตามผลการนับคะแนนเลือกตั้งระดับท้องถิ่น

๒) **ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น** หมายถึง สมัครรับเลือกตั้งการเมืองท้องถิ่น ร่วมกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง ร่วมเป็นหัวคะแนนให้กับการเมืองท้องถิ่น ร่วมเป็นสมาชิกการเมืองท้องถิ่น เป็นผู้สนับสนุนการทำงานทางการเมืองท้องถิ่น

๓) **ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น** หมายถึง การเข้าร่วมรับฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งของการเมืองท้องถิ่น เป็นสมาชิกกลุ่มทางการเมืองระดับท้องถิ่น มีการพบปะพูดคุยกับเพื่อน ๆ เกี่ยวกับสถานการณ์ของท้องถิ่นและปัญหาของสังคม ไปฟังหรือรับฟังการอภิปรายหรือสัมมนา เกี่ยวกับการแก้ปัญหาทางการเมืองท้องถิ่น และ เสนอแนะแนวทางทางการเมืองท้องถิ่นตามสถานที่ต่าง ๆ เข้าร่วมลงชื่อเสนอกฎหมาย หรือข้อกำหนดกฎระเบียบต่าง ๆ ในระดับท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น ๒ เพศคือ ๑)เพศชาย และ ๒)เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๔ ช่วงอายุ คือ ๑) อายุ ๑๘-๓๐ ปี ๒) อายุ ๓๑-๔๓ ปี ๓) อายุ ๔๔-๕๖ ปี ๔) และอายุ ๕๗ ปี ขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๔ ระดับการศึกษา คือ ๑)มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. ๒) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า / ปวส. ๓)ปริญญาตรีขึ้นไป และ ๔) อื่น ๆ

รายได้ หมายถึง เงินได้ ค่าตอบแทน และ เงินพิเศษอื่น ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๔ รายได้ คือ ๑) ๙,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท

๒) ๑๕,๑๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท ๓) ๒๐,๑๐๐ - ๓๐,๐๐๐ บาท และ ๔) ๓๐,๑๐๐ บาทขึ้นไป

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง” ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเสนอตามลำดับดังนี้

- ๒.๑ ทฤษฎีการมีส่วนร่วมทางการเมือง
- ๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน
- ๒.๓ ทฤษฎีการเลือกตั้ง
- ๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
- ๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
- ๒.๖ สภาพพื้นที่ศึกษา
- ๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๘ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

๒.๑ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วม (Participation) คือ เป็นผลมาจากการเห็นพ้องกันในเรื่องของความ ต้องการและทิศทางของการเปลี่ยนแปลงและความเห็นพ้องต้องกัน จะต้องมีความเกิดความคิดริเริ่ม โครงการเพื่อการปฏิบัติ เหตุผลเบื้องต้นแรก ของการที่มีคนมารวมกันได้ควรจะต้องมีการตระหนักว่า ปฏิบัติการทั้งหมดหรือการกระทำทั้งหมด ที่ทำโดยกลุ่มหรือใน นามกลุ่มนั้น กระทำผ่านองค์การ (Organization) ดังนั้นองค์การจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงได้ (ยุพาพร รูปงาม, ๒๕๔๕, หน้า ๕) การมีส่วนร่วมของประชาชน มีคำในภาษาอังกฤษหลายคำที่ใช้สื่อความหมาย ทำนองเดียวกัน ได้แก่ People’s Participation, Citizen Involvement, Popular Participation, Grass-Roots Participation เป็นต้น และได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายที่แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

Erwin ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้ว่า คือ กระบวนการให้บุคคลเข้ามามี ส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ตัดสินใจแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง

อย่างแข็งขันของบุคคล แก้ไขปัญหา ร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุน ติดตามการปฏิบัติงานขององค์กรและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมมี ๕ ทฤษฎี ซึ่ง อคิน รพีพัฒน์ (ยุพาพร รุ่งงาม, ๒๕๔๕, หน้า ๘) ได้สรุปไว้ดังนี้

๑. ทฤษฎีการเกลี้ยกล่อมมวลชน (Mass Persuasion)

Maslow กล่าวว่า การเกลี้ยกล่อม หมายถึง การใช้คำพูดหรือการเขียน เพื่อมุ่งให้เกิดความเชื่อถือและการกระทำ ซึ่งการเกลี้ยกล่อมมีประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในการปฏิบัติงานและถ้าจะทำให้เกิดผลดีผู้เกลี้ยกล่อมจะต้องมีศิลปะในการสร้างความสนใจในเรื่องที่จะเกลี้ยกล่อม

โดยเฉพาะในเรื่อง ความต้องการของคนตามหลักทฤษฎีของ Maslow ที่เรียกว่าลำดับชั้นความต้องการ (Hierarchy of needs) คือ ความต้องการของคนจะเป็นไปตามลำดับจาก น้อยไปมาก มีทั้งหมด ๕ ระดับดังนี้

๑.๑ ความต้องการทางด้านสรีระวิทยา (Physiological needs) เป็นความต้องการ ชั้นพื้นฐานของมนุษย์ (Survival needs) ได้แก่ ความต้องการทางด้านอาหาร ยา เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่ อาศัย ยารักษาโรค และความต้องการทางเพศ

๑.๒ ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยของชีวิต (Safety and security needs) ได้แก่ ความต้องการที่อยู่อาศัยอย่างมีความปลอดภัยจากการถูกทำร้ายร่างกาย หรือ ถูก ขโมยทรัพย์สิน หรือความมั่นคงในการทำงานและการมีชีวิตอยู่อย่างมั่นคงในสังคม

๑.๓ ความต้องการทางด้านสังคม (Social needs) ได้แก่ ความต้องการความรักความต้องการที่จะให้สังคมยอมรับว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

๑.๔ ความต้องการที่มีเกียรติยศชื่อเสียง (Self-esteem needs) ได้แก่ ความภาคภูมิใจ ความต้องการดีเด่นในเรื่องที่จะให้ได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น ความต้องการด้านนี้เป็นความต้องการระดับสูงที่เกี่ยวกับความมั่นใจในตัวเองในเรื่องความสามารถ และ ความสำคัญของบุคคล

๑.๕ ความต้องการความสำเร็จแห่งตน (Self-actualization needs) เป็นความต้องการ ในระบบสูงสุด ที่อยากจะให้เกิดความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่างตามความนึกคิด ของตนเองเพื่อจะพัฒนาตนเองให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ความต้องการนี้จึงเป็นความต้องการ พิเศษของบุคคลที่จะพยายามผลักดันชีวิตของตนเองให้เป็นแนวทางที่ดีที่สุด

๒. ทฤษฎีการระดมสร้างขวัญของคนในชาติ (National Morale)

คนเรามีความต้องการทางกายและใจถ้าคนมีขวัญดีพอ ผลของการทำงานจะสูง ตามไปด้วย แต่ถ้าขวัญไม่ดีผลงานก็ต่ำไปด้วย ทั้งนี้เนื่องจากว่าขวัญเป็นสถานการณ์ทาง จิตใจที่แสดงออกในรูป พฤติกรรมต่าง ๆ นั่นเอง การจะสร้างขวัญให้ดีต้องพยายามสร้าง ทศนคติที่ดีต่อผู้ร,วมงาน เช่น การ

ไม่เอารัตเอาเปรียบ การให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับงาน การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น เป็นต้น และเมื่อใดก็ตามถ้าคนทำงานมีขวัญดีจะ เกิดสำนึกในความรับผิดชอบ อันจะเกิดผลดีแก่หน่วยงานทั้งในส่วนที่เป็นขวัญส่วนบุคคล และขวัญของกลุ่ม ดังนั้น จะเป็นไปได้ว่าขวัญของคนเราโดยเฉพาะคนมีขวัญที่ดีย่อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ได้เช่นกัน (ยุพาพร รูปงาม, ๒๕๔๕, หน้า ๘)

๓. ทฤษฎีสร้างความรู้สึกราชาตินิยม (Nationalism)

ปัจจัยประการหนึ่งที่น่าสู่การมีส่วนร่วมคือ การสร้างความรู้สึกราชาตินิยมให้ เกิดขึ้น หมายถึง ความรู้สึกเป็นตัวของตัวเองที่จะอุทิศหรือ เน้นค่านิยมเรื่องผลประโยชน์ ส่วนรวมของชาติ มีความพอใจในชาติของตัวเองพอใจเกียรติภูมิจงรักภักดีผูกพันต่อท้องถิ่น (ยุพาพร รูปงาม, ๒๕๔๕)

๔. ทฤษฎีการสร้างผู้นำ (Leadership)

การสร้างผู้นำจะช่วยจูงใจให้ประชาชนทำงานด้วยความเต็มใจเพื่อบรรลุ เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ร่วมกัน ทั้งนี้เพราะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญของการร่วมกลุ่มคน จูงใจไปยังเป้าประสงค์ โดยทั่วไปแล้วผู้นำอาจจะมีทั้งผู้นำที่ดีเรียกว่า ผู้นำปฏิฐาน (positive leader) ผู้นำพลวัต คือ เคลื่อนไหวทำงานอยู่เสมอ (dynamic leader) และผู้นำไม่มีกิจ ไม่มีผลงานสร้างสรรค์ ที่เรียกว่า ผู้นำนิเสธ (negative leader) ผลของการให้ทฤษฎีการสร้างผู้นำ จึงทำให้เกิดการระดมความร่วมมือ ปฏิบัติงานอย่างมีขวัญกำลังใจ งานมีคุณภาพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และร่วมรับผิดชอบ ดังนั้น การสร้างผู้นำที่ดี ย่อมจะนำไปสู่ การมีส่วนร่วมใน กิจกรรมต่าง ๆ ด้วยดีนั่นเอง (ยุพาพร

๕. ทฤษฎีการใช้วิธีและระบบทางการบริหาร (Administration and Method)

การใช้ระบบบริหารในการระดมความร่วมมือเป็นวิธีหนึ่งที่ยายเพราะใช้กฎหมาย ระเบียบแบบแผน เป็นเครื่องมือในการดำเนินการ แต่อย่างไรก็ตามผลของ ความร่วมมือยังไม่มีระบบใดที่ดีที่สุดในเรื่องการใช้บริหาร เพราะธรรมชาติของคน ถ้าทำงานตามความสมัครใจอย่างตั้งใจไม่มีใครบังคับก็จะทำงานด้วยความรัก แต่ถ้าไม่ ควบคุมเลยก็ไม่เป็นไปตามนโยบายและความจำเป็นของรัฐ เพราะการใช้ระบบบริหาร เป็นการให้ปฏิบัติตามนโยบายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเพิ่มความคาดหวังผลประโยชน์ (ยุพาพร รูปงาม, ๒๕๔๕, หน้า ๘-๙)

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน

๒.๒.๑ ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ร่วมกันไปใช้สิทธิออกเสียง ในการเลือกตั้งที่ผ่านมา นั้น ถือได้ว่ามีประชาชนที่ให้ความสนใจการไปใช้สิทธิออกเสียงตามกฎหมายรัฐธรรมนูญได้บัญญัติขึ้นไว้ เพื่อที่จะได้ให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองมากขึ้น เช่น การเลือกตั้งนั้น ประชาชนมีการตรวจสอบในการซื้อสิทธิ์ขายเสียงในท้องถิ่นของตนได้ หรือมีการต่อต้านในการซื้อสิทธิ์ขายเสียงใน

พื้นที่ของตน เพื่อเป็นการต่อต้านนักการเมืองท้องถิ่นเข้ามาครอบงำผลประโยชน์ของตน จนทำให้ประชาชนเกิดความเดือดร้อนขึ้นได้

การมีส่วนร่วมของประชาชนที่แท้จริงว่า น่าจะหมายถึงการที่ประชาชนต่างพากันเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อต้องการใช้สิทธิของตนในการเข้ามาตรวจดูนักการเมืองที่มีการทุจริตคอร์รัปชันต่าง ๆ จนเกิดการทำให้บ้านเมืองเสียหายได้ในพระราชบัญญัติจึงได้ตรากฎหมายในรัฐธรรมนูญขึ้นไว้ เพื่อที่จะได้ให้ประชาชนมีสิทธิมีส่วนในการไปเลือกตั้งตามอุดมคติหรืออุดมการณ์ของตนได้ตามที่กฎหมายได้บัญญัติในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตพื้นที่ของตนเองได้ (ทวีทอง หงส์วิวัฒน์, ๒๕๕๓, หน้า ๒)

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และทบวงมหาวิทยาลัย ได้ระบุว่า การมีส่วนร่วม คือ การที่ประชาชนหรือชุมชนสามารถเข้าไปมีส่วนในการตัดสินใจ ในการกำหนด นโยบายพัฒนาท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากบริการ รวมทั้งมีส่วนใน การควบคุมประเมินผลโครงการต่าง ๆ ของท้องถิ่น นอกจากนี้ยังได้ให้ความหมายของ การมีส่วนร่วมว่ามี ๒ ลักษณะ คือ

๑.การมีส่วนร่วมในลักษณะที่เป็นกระบวนการของการพัฒนา โดยให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ ได้แก่ การร่วมกันค้นหาปัญหา การวางแผน การตัดสินใจ การระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีท้องถิ่น การบริหารจัดการ การติดตามประเมินผล รวมทั้งรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ

๒.การมีส่วนร่วมทางการเมือง แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ การส่งเสริมสิทธิและพลังอำนาจของพลเมืองโดยประชาชน หรือ ชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการจัดการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม ควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรของชุมชนอันจะก่อให้เกิดกระบวนการ และ โครงสร้างที่ประชาชนในชนบทสามารถแสดงออกซึ่งความสามารถของตนและได้รับประโยชน์จากการพัฒนา

การเปลี่ยนแปลงกลไกการพัฒนาโดยรัฐ มาเป็นการพัฒนาที่ประชาชน มีบทบาทหลักโดยการกระจายอำนาจในการวางแผน จากส่วนกลางมาเป็นส่วนภูมิภาค เป็นการคืนอำนาจในการพัฒนาให้แก่ประชาชนให้มีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคต ของตนเอง

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (๒๕๒๗, หน้า ๑๘๓) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ของ บุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำการให้บรรลุ จุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น กับทั้งทำให้เกิดความมีส่วนร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา (๒๕๔๖, หน้า ๔) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วม คือ การที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่ไม่เคยได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ หรือเข้า ร่วม การตัดสินใจ

หรือเคยมาเข้าร่วมด้วยเล็กน้อยได้เข้าร่วมด้วยมากขึ้น เป็นไปอย่างมี อิสรภาพ เสมอภาค มิใช่มีส่วนร่วมอย่างผิวเผินแต่เข้าร่วมด้วยอย่างแท้จริงยิ่งขึ้นและ การเข้าร่วมนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ขั้นแรกจนถึงขั้นสุดท้ายของโครงการ

ชิต นิลพานิช และกุลธณ ธนาพงศธร (๒๕๓๒, หน้า ๓๕๐) ได้ระบุว่า การมีส่วนร่วม ของประชาชนในการพัฒนาชนบท หมายถึง การที่ประชาชนทั้งในเมืองและชนบทได้เข้ามีส่วนร่วมหรือเข้ามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนาชนบทขั้นตอนใดขั้นตอน หนึ่งหรือทุกขั้นตอนแล้วแต่ เหตุการณ์จะเอื้ออำนวย

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน (๒๕๓๑, หน้า ๑๐) ได้สรุปว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเข้าร่วมอย่างแข็งขันและอย่างเต็มที่ของกลุ่มบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในทุก ขั้นตอนของโครงการหรืองานพัฒนาชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมี ส่วนร่วมในอำนาจ การตัดสินใจและหน้าที่ความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมเข้าร่วมจะเป็นเครื่องประกันว่าสิ่งที่ ผู้มีส่วนได้เสียต้องการที่สุดนั้น จักได้รับการตอบสนองและทำให้มีความเป็นไปได้มาก ขึ้นว่าสิ่งที่ทำไปนั้นจะตรงกับความต้องการที่แท้จริง และมั่นใจมากขึ้นว่าผู้เข้าร่วมทุกคนจะได้รับประโยชน์เสมอหน้ากัน

๒.๒.๒ ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน

ได้แบ่งลักษณะของการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนที่เข้ามาร่วมในกิจกรรมการพัฒนาทางการเมืองของประชาชน มี ๔ ลักษณะด้วยกันคือ

๑. การมีส่วนร่วมกันในการค้นหาสาเหตุของปัญหาตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
  ๒. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ไขและการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น
  ๓. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในกิจกรรมการมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น
  ๔. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานกิจกรรมการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง
- ดังนั้น ประชาชนได้ร่วมคิดในการเข้าร่วมหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น ว่าปัญหานั้นเกิดขึ้นเพราะสาเหตุใด แล้วจึงร่วมกันทำในสิ่งที่เป็นสาเหตุที่เกิดขึ้นอยู่นั้น แล้วนำแผนที่ได้คิดในการพัฒนาร่วมกันนั้นนำไปปฏิบัติให้ตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้น เมื่อมีการแก้ไขปัญหาที่เป็นสาเหตุได้ตรงกับจุดของสาเหตุแล้ว ปัญหาของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาก็จะได้ไม่มีอุปสรรคต่อกัน

การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนนั้น เป็นสิ่งที่ดี และเป็นธรรมต่อประชาชน นับตั้งแต่ระยะเริ่มต้นของการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองตลอดจนแนวทางการเมืองต่าง ๆ ย่อมต้องอยู่ภายใต้การควบคุมและตัดสินใจของประชาชนของเขตในพื้นที่แห่งนั้น (นิธิ เอียวศรีวงศ์, ๒๕๕๑, หน้า ๓๙)

ความหมายของการมีส่วนร่วมที่เน้นในรูปกลุ่ม/องค์กร หรือชุมชนไว้ว่า “การที่ปัจเจกบุคคล กลุ่มหรือชุมชน มีความเห็นพ้องต้องกันในเรื่องที่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการดำเนินชีวิตของ

ตนเองแล้วมีการแสดงให้เห็นถึงความต้องการร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงให้เป็นที่ไปตามวัตถุประสงค์ของตน จนมาสู่การตัดสินใจกระทำการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น ๆ มีความร่วมมือและรับผิดชอบในกิจกรรมการพัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยในขั้นตอนต่าง ๆ ของการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ มีกลุ่ม หรือองค์กรชุมชนรองรับ ประชาชนที่เข้าร่วมมีการพัฒนาภูมิปัญญา และการรับรู้สามารถคิดวิเคราะห์ และตัดสินใจเพื่อกำหนดการดำเนินชีวิตของตนเองได้ประชาชน หรือชุมชนได้พัฒนาขีดความสามารถของตน ในการจัดการควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคม ตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ในฐานะสมาชิกของสังคม” (ทศพล กฤตพิสิฐ, ๒๕๕๓, หน้า ๑๐)

การมีส่วนร่วมใน ๒ ลักษณะดังที่ กล่าวคือ

๑. การมีส่วนร่วมในลักษณะที่เป็นกระบวนการของการพัฒนาโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นโครงการ เช่น การร่วมกันค้นหาปัญหา การวางแผน การตัดสินใจ การระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีท้องถิ่น การบริหารจัดการ การติดตามประเมินผล รวมถึงการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ โดยที่โครงการพัฒนาดังกล่าวจะต้องมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน

๒. การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น ๒ ประเภทคือ

๒.๑ การส่งเสริมสิทธิและพลังอำนาจของพลเมือง โดยประชาชนหรือชุมชน เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม ควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรของชุมชน อันจะก่อให้เกิดกระบวนการและโครงสร้างที่ประชาชนในชนบทสามารถแสดงออกซึ่งความสามารถของตน และได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนา

๒.๒ การเปลี่ยนแปลงกลไกการพัฒนาโดยรัฐ มาเป็นการพัฒนาที่ประชาชนมีบทบาทหลัก โดยการกระจายอำนาจในการวางแผนจากส่วนกลางมาสู่ส่วนภูมิภาค เพื่อให้ภูมิภาคมีลักษณะเป็นเอกเทศ ให้มีอำนาจทางการเมือง การบริหาร มีอำนาจต่อรองในการจัดการทรัพยากรโดยอยู่ในมาตรฐานเดียวกันและประชาชนสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการคืนอำนาจในการพัฒนาให้แก่ประชาชนเพื่อให้มีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของตนเอง

“การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น คือ เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่กระทำด้วยความสมัครใจของสมาชิกในสังคม เพื่อมีส่วนร่วมในการที่จะเลือกผู้นำของตน และกำหนดนโยบายสาธารณะ โดยการกระทำนั้นอาจจะกระทำโดยตรงหรือทางอ้อมก็ได้ กิจกรรมเหล่านี้ประกอบด้วย การลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง การติดตามข่าวสารทางการเมือง การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง การร่วมประชุมเพื่อกำหนดนโยบายและแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การให้เงินสนับสนุนโครงการ และการติดต่อสัมพันธ์กับผู้แทนราษฎร ส่วนบุคคลที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมเหล่านี้คือ พวกที่เฉยเมยทางการเมือง ซึ่งเป็นภาวะที่บุคคลถอนตัวจากกิจกรรมทางการเมือง

หรือรู้สึกเฉย ๆ ไม่แยแสทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน (MyronWeiner), <http://kasooro.tripod.com/html/political.html>.) ได้แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ

๑. ระดับของผู้ที่มีความเฉื่อยชาทางการเมือง (Apathetics) ซึ่งเป็นผู้ที่ไม่สนใจในทางการเมืองไม่มีกิจกรรมหรือการดำเนินการในทางการเมืองใด ๆ

๒. ระดับของผู้ดูหรือผู้ชม (Spectators) เป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมืองท้องถิ่นระดับต่ำ เช่น การติดตามข่าวสารทางการเมือง การพูดคุยปัญหาทางการเมือง และการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง เป็นต้น

๓. ระดับของขุนศึกหรือนักการเมือง (Cladiators) เป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในระดับสูง เช่น การมีตำแหน่งทางการเมือง การลงสมัครรับเลือกตั้ง และการมีตำแหน่งบริหารในพรรคการเมือง

“การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นกล่าวกว้าง ๆ หมายถึง กิจกรรมของราษฎรที่มุ่งจะใช้อิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล อาจจะอยู่ในรูปของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล มีแผนการดำเนินงาน ถูกต้องตามกฎหมาย บ่อยครั้งหรือนาน ๆ ครั้ง โดยความสงบหรือใช้ความรุนแรง”

สรุปว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนตามกฎหมายรัฐธรรมนูญได้ให้อำนาจแก่ประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดการปกครองและการบริหารในท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนเกิดความหวงแหนประชาธิปไตยของตนให้มากยิ่งขึ้น

๒.๓ ทฤษฎีการเลือกตั้ง

๒.๓.๑ ทฤษฎีการเลือกตั้ง

ทฤษฎีคลาสสิก (Classical Democratic Theory) กล่าวคือความสำคัญของการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย ไว้ว่า

- ๑) การเลือกตั้งคือ การเลือกรัฐบาลที่จะมาทำการปกครอง
- ๒) การเลือกตั้งเป็นเสมือน ห้ามล้อ ของการปกครอง โดยเฉพาะจากการตัดสินใจกระทำของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ลงสมัครรับเลือกตั้งซ้ำ นั่นคือกระบวนการเลือกตั้งนำมาซึ่งการจัดตั้งรัฐบาลและจำกัดการกระทำของรัฐบาล
- ๓) การเลือกตั้งเป็น กลไกเชื่อมโยง เจตคติต่อกิจสาธารณะของปวงชนเข้ากับนโยบายของรัฐบาล

สรุปได้ว่าแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งของการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยก็คือ การกระทำของรัฐบาลต้องสอดคล้องกับความปรารถนาของปวงชน

๒.๓.๒ พฤติกรรมทางการเมือง

จากลักษณะโครงสร้างพื้นฐานของสังคมไทยและกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมและทางการเมืองของไทยที่มีพื้นฐานมาจากหลายระบบ ทำให้สังคมไทยและคนไทยมีอุดมการณ์และพฤติกรรมทางการเมืองดังนี้

๑) ลักษณะอำนาจนิยม คนไทยส่วนใหญ่ชอบใช้อำนาจเด็ดขาด เคารพเชื่อฟังและอ่อนน้อมต่อผู้มีอำนาจ รวมทั้งมอบอำนาจและความรับผิดชอบในทุกอย่างไว้ที่ผู้นำไม่ว่าระบบการเมืองระดับชาติหรือครอบครัว มักจะรวมอำนาจไว้ที่ผู้นำ การทำงานจึงมีลักษณะสั่งจากเบื้องบนมาล่างมากกว่าจะเริ่มจากเบื้องล่างขึ้นไป

๒) นิยมระบบเจ้านายกับลูกน้อง ในสังคมไทยคนส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มพวกพ้องกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเสมอ ผู้นำจะเป็นผู้มีอำนาจวาสนา มีบารมี ต้องสามารถให้ความคุ้มครองและให้ผลประโยชน์แก่ลูกน้องได้ ส่วนลูกน้องต้องให้การสนับสนุนและบริการแก่นาย ในสังคมไทยจะปรากฏในระบบราชการและในวงการเมืองว่าเป็นเจ้าคนนายคนจะได้รับการยกย่องมาก

๓) ยึดมั่นในตัวบุคคลมากกว่าหลักการ ลักษณะคนไทยเป็นผู้เล็งผลเลิศในทางปฏิบัติมากกว่ายึดมั่นในอุดมการณ์ กล่าวคือ จะสนใจในสิ่งที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติโดยปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมหรือสภาพความเป็นจริงโดยไม่ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับเรื่องที่ทำได้หรือได้รับประโยชน์แก่ตนเองอย่างชัดเจน เช่น การนิยมเข้าข้างผู้ชนะ

๔) มีการจัดลำดับฐานะในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ระบบศักดินาทำการแบ่งชนชั้นในสังคมไทยให้รู้จักที่ต่ำที่สูง ไม่ควรตีสนเสมอผู้ใหญ่ คนไทยยึดถือสิ่งที่ติดตัวมา เช่น ชาตวิภูมิ วิทยุฒิและคุณวิภูมิ มากกว่าความสามารถของบุคคล บุคคลที่มีคุณสมบัติเหล่านี้ถือว่าเป็นผู้ใหญ่ที่ผู้น้อยจะต้องให้ความเคารพเชื่อฟัง การยึดมั่นในค่านิยมเหล่านี้ทำให้คนไทยยอมรับความเสมอภาคของบุคคลได้ยาก ทั้งในแง่หลักการและการปฏิบัติ

๕) ความเป็นอิสระนิยม คนไทยรักความอิสระ ชอบทำอะไรตามลำพังตนเอง ไม่ชอบการถูกบังคับหรือตกอยู่ภายใต้การออกคำสั่งของบุคคลอื่น ขาดระเบียบกฎเกณฑ์ในการดำรงชีวิต ขาดระเบียบวินัย ทำให้ต่างคนต่างอยู่ การรวมกลุ่มทางการเมืองเพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งจึงเป็นไปได้ยาก ความรับผิดชอบต่อสังคมมีน้อย

๖) ยึดมั่นในประเพณีดั้งเดิม คนไทยจำนวนไม่น้อยยึดมั่นในความเชื่อ ค่านิยม ทัศนคติแบบเก่า ๆ อยู่ กล่าวคือ ยังเชื่อในเรื่องภูตผีปีศาจ ไสยศาสตร์ของขลังและโชคลาภอยู่ โดยยึดถือสิ่งเหล่านี้เป็นที่พึ่งทางใจ โดยเฉพาะเมื่อประสบปัญหาหรือเดือดร้อน จึงเป็นการยากที่คนไทยทั่วไปจะยึดหลักเหตุผล รู้จักวิเคราะห์วิจารณ์ไม่เรียกร้องบริการจากรัฐโดยตรงแต่ใช้วิธีการเรียกร้องขอความกรุณา แต่จะมีลักษณะอนุรักษนิยม ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงเพราะจะทำให้เกิดความไม่มั่นคง

๗) ความเฉื่อยชา ไม่กระตือรือร้นหรือสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง คนไทยโดยทั่วไปจะพอใจในสภาพที่เป็นอยู่ของตนเอง จะยอมรับสภาพที่เสียเปรียบของตน โดยถือว่าตนเองทำบุญมา

เพียงแค่นั้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะเชื่อในเรื่องกรรมเก่า จึงไม่กระตือรือร้นชวนชวน ถือว่าการเมืองเป็นเรื่องของชนชั้นนำ

๘) ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มองโลกในแง่ร้ายและขาดความไว้วางใจผู้อื่น คนไทยจำนวนมากขาดความเชื่อมั่นในตนเองในการแก้ปัญหาหรือการเอาชนะสิ่งแวดล้อมหรือได้รับการปฏิบัติด้วยความไม่เป็นธรรม เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นจะแสวงหาที่พึ่ง ไม่คิดว่าตนเองมีความสามารถแก้ไขได้โดยหันไปพึ่งอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์

๙) การรักษาความสงบและการประนีประนอม คนไทยส่วนใหญ่รักสงบ ไม่นิยมความรุนแรง หลีกเลียงความขัดแย้ง มีความอดทนต่อการถูกเอาเปรียบ ถ่อมตน เกรงใจผู้อื่น ทำให้คนไทยไม่กล้าวิพากษ์วิจารณ์หรือคัดค้านผู้อื่นหรือผู้มีอำนาจ (ทินพันธุ์ นาคะตะ, ๒๕๓๔, หน้า ๓๖-๖๑.) สรุปได้ว่า ทฤษฎีการเลือกตั้งการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในระบบการเมืองต่าง ๆ นั้น มองในแง่หนึ่ง แล้วนับได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามที่จะทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับกระบวนการปกครอง ได้รับ การกล่าวถึงว่าเป็นหัวใจของกิจกรรมทางการเมืองทุกระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการปกครองตาม ระบอบประชาธิปไตย การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่มีปัจจัยเกี่ยวพันอย่างซับซ้อนยิ่ง โดยเฉพาะภายใต้สภาพการณ์ที่การแข่งขันในการเลือกตั้งหรือการแข่งขันทางการเมืองสูงแล้ว ก็ยังมี การใช้แนวโน้มของการใช้เทคนิคและกลยุทธ์ต่าง ๆ ในกิจกรรมเลือกตั้งที่ซับซ้อนเพื่อมุ่งหมายชัย ชนะทางการเมืองมากขึ้นตามไปด้วย

๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งถือเป็นส่วนหนึ่งของการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของประชาชน เป็นวิถีที่สำคัญในการ ที่ประชาชนจะได้มีโอกาสควบคุมเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นแนวทางที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมอย่างตรงไปตรงมา เป็นวิธีการได้มาซึ่งตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง ฉะนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในด้านการเลือกตั้ง จึงมีความสำคัญต่อประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งประชาชนทุกคนควรให้ความสำคัญกับการไปใช้สิทธิใช้เสียงของตนเองในการเลือกตั้งในแต่ละครั้งไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งในระดับประเทศ หรือ ในระดับองค์การบริหารส่วนตำบล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๔ และ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ ประกอบมติคณะกรรมการการเลือกตั้งในการประชุมครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๖ จึงประกาศ

แบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ดังได้มีกฎหมายพระราชบัญญัติได้ระบุไว้แล้วดังนี้
(พระราชบัญญัติการเลือกตั้ง, ๒๕๕๔, หน้า ๘ - ๑๒)

กฎหมายรัฐธรรมนูญการเลือกตั้งไว้ดังนี้

คณะกรรมการการเลือกตั้ง มาตรา ๒๓๖ คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้
ต่อไปนี้

๑) ออกประกาศหรือวางระเบียบกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติตามกฎหมายตามมาตรา ๒๓๕ วรรคสอง รวมทั้งวางระเบียบเกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้งและการดำเนินการใด ๆ ของพรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการของรัฐในการสนับสนุนให้การเลือกตั้งมีความเสมอภาค และมีโอกาสทัดเทียมกันในการหาเสียงเลือกตั้ง

๒) วางระเบียบเกี่ยวกับข้อห้ามในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีขณะอยู่ในตำแหน่ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๘๑ โดยคำนึงถึงการรักษาประโยชน์ของรัฐ และคำนึงถึงความสุจริต เที่ยงธรรม ความเสมอภาค และโอกาสทัดเทียมกันในการเลือกตั้ง

๓) กำหนดมาตรการและการควบคุมการบริจาคเงินให้แก่พรรคการเมือง การสนับสนุนทางการเงินโดยรัฐ การใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งรวมทั้งการตรวจสอบบัญชีทางการเงินของพรรคการเมืองโดยเปิดเผย และการควบคุมการจ่ายเงินหรือรับเงินเพื่อประโยชน์ในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

๔) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการ การส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นตามกฎหมายมาตรา ๒๓๕ วรรคสอง

๕) สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายตามมาตรา ๒๓๕ วรรคสอง

๖) สั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือออกเสียงประชามติใหม่ในหน่วยเลือกตั้งใดหน่วยเลือกตั้งหนึ่ง หรือทุกหน่วยเลือกตั้งหนึ่ง หรือทุกหน่วยเลือกตั้ง เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติในหน่วยเลือกตั้งนั้น ๆ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

๗) ประกาศผลการเลือกตั้ง ผลการสรรหา และผลการออกเสียงประชามติ

๘) ส่งเสริมและสนับสนุนหรือประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือสนับสนุนองค์การเอกชน ในการให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

๙) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการเลือกตั้งมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเลือกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำตลอดจนขอให้พนักงานอัยการ ดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งการปฏิบัติหน้าที่การสืบสวน สอบสวน หรือวินิจฉัยชี้ขาด คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลคณะบุคคล หรือผู้แทนองค์การเอกชน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย

การเลือกตั้ง คือการแสดงออกของประชาชนที่ยินยอมมอบอำนาจของตนให้แก่ผู้ปกครอง โดยการมอบอำนาจดังกล่าวจะต้องอยู่บนรากฐานของความสมัครใจเสรีโดยไม่ใช้คนกลุ่มน้อยหรือความคิดที่เป็นอคติในการขู่ไล่ผู้ปกครองที่มาจากเสียงส่วนมาก เมื่อคนกลุ่มน้อยไม่เคารพคนกลุ่มมากเท่ากับเป็นการไม่เคารพยินยอมในระบอบประชาธิปไตยฉะนั้นการที่จะอยู่ร่วมกันจะต้องมีการเคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน โดยไม่ใช้อำนาจการตามใจของตนเข้าไปแทรกแซงในกระบวนการของผู้ปกครองที่มาจากการเลือกตั้งหรือมาตามกติกาของกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ได้มีการระบุไว้อย่างชัดเจน

การเลือกตั้งว่า เป็นวิธีการที่จำเป็น ต้องนำมาใช้ในการปกครองระบบประชาธิปไตย เพื่อให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการบริหารประเทศได้เพราะประชาชนทั้งประเทศ ย่อมไม่อยู่ในฐานะที่จะเข้ามาใช้อำนาจทางการเมืองได้ จึงจำเป็นต้องมีการเลือกตั้งเพื่อให้ผู้แทนเข้ามาใช้ “อำนาจทางการเมือง” ในองค์กรทางการเมือง ตามกฎหมายมหาชนได้กล่าวไว้เกี่ยวกับการจัดองค์กรนั้น “การเลือกตั้ง” เป็นเพียง “วิธีการ” หนึ่งในที่จะนำมาพิจารณา ของอำนาจหน้าที่ขององค์กรนั้น ๆ (อมร จันทรมานพ, ๒๕๕๐, หน้า ๒๙)

การเลือกตั้งที่ใช้อยู่ทุกวันนี้เป็นระบบประชาธิปไตยโดยผู้แทน (representative democracy) ได้แก่การใช้สิทธิพลเมืองทุกคนเป็นลงคะแนนเสียงเลือกผู้แทนเข้าไปทำหน้าที่เป็นตัวแทนในรัฐสภา และมติหรือการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐสภา ถือว่าเป็นความต้องการหรือสอดคล้องกับเจตจำนงของประชาชน (สุขุม นวลสกุล, ๒๕๕๐, หน้า ๗๘)

การเลือกตั้งในระบบประชาธิปไตยต้องเป็นการเลือกตั้งที่ให้สิทธิกับพลเมืองทุกคนโดยเสมอภาคกัน หมายถึง บุคคลทุกคนเมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนเป็นผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งแล้วต่างก็มีสิทธิคนละ ๑ เสียงเท่ากันความสำคัญของการเลือกตั้งมีผลในทางการเมืองที่สำคัญคือ สามารถกำหนดผู้ที่เข้าหรือออกจากการดำรงตำแหน่งสำคัญทางการเมือง

สรุปได้ว่า การเลือกตั้ง หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นโดยการออกเสียงลงคะแนนตามความเห็นของตนเองโดยอิสระว่าจะเลือกผู้ใดเป็นตัวแทนของตนเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยบริหารกิจการของประเทศ มีสิทธิตามที่ได้รับมอบหมายจากประชาชนให้เข้าร่วมเป็นคณะบุคคลดำเนินการบริหารและปกครอง

๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช มาสู่ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในพ.ศ. ๒๔๗๕ การเปลี่ยนแปลงการปกครองครั้งนี้ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่และสำคัญที่สุดในประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของไทย อีกทั้งยังเป็นการเปลี่ยนแปลงแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพ ตลอดจนทัศนคติและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนไทยไปอีกด้วย

การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ ๕ ก่อนคริสตกาล ในยุคกรีกโบราณตามแนวคิดของพลาโต โดยเขาได้เสนอแนวคิด “การปกครองโดยผู้ถูกปกครอง” ไว้ว่าเป็นทางเลือกของระบอบราชาธิปไตย คณาธิปไตย และเศรษฐกิจประชาธิปไตย คำว่าประชาธิปไตย (Democracy) มาจากรากศัพท์ว่า ดีโมแครเทีย หมายถึง การปกครองโดยประชาชน ในขณะที่คำว่า “ประชาธิปไตย” ของไทยนั้นประกอบขึ้นจากคำสองคำ คือ ประชา และ อธิปไตย อันรวมกันแล้วหมายถึง การปกครองที่มีประชาชนเป็นใหญ่ ดังคำนิยามของพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, ออนไลน์) ว่า ประชาธิปไตย [ประชาธิปะไต, ประชาธิบปะไต] หน้า ระบอบการปกครองที่ถือมติปวงชนเป็นใหญ่, การถือเสียงข้างมากเป็นใหญ่. (ส. ประชา + ป. อธิปไตย).

(เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. ๒๕๓๗, หน้า ๑๘) ได้อธิบายถึงแนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตยไว้ ๓ แนวทาง คือ

๑. ประชาธิปไตยในฐานะรูปแบบการปกครองหรือระบบการเมือง ประกอบด้วยสถาบันการปกครองต่าง ๆ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง เช่น การตั้งสภาผู้แทนราษฎร การตั้งพรรคการเมือง การจัดตั้งรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน

๒. ประชาธิปไตยในฐานะอุดมการณ์ หมายถึง ความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับคุณค่าของประชาธิปไตยในมิติของกฎหมาย เสรีภาพ ความเสมอภาค และภราดรภาพ ซึ่งจะยึดถือและปฏิบัติอย่างมั่นคงภายใต้กรอบของกฎหมาย เพื่อดำรงไว้ซึ่งวิถีและหลักการของประชาธิปไตย

๓. ประชาธิปไตยในฐานะวิถีชีวิต คือ การดำเนินชีวิตประจำวันตามหลักการของประชาธิปไตย อาทิ การเข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ไม่ละเมิดหรือเอาเปรียบสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น การเคารพกฎหมายบ้านเมืองอย่างเคร่งครัด หากประชาชนประเทศใดไม่มียึดหลักประชาธิปไตยเป็นวิถีชีวิต ประเทศนั้นก็ไม่ใช่เรียกว่าเป็นประชาธิปไตย แม้ว่าจะมีรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตยหรือมีกลไกอื่นเช่น รัฐธรรมนูญ พรรคการเมือง หรือการปกครองส่วนท้องถิ่นก็ตาม

โรเบิร์ต เอ ดาฮี กล่าวว่า ประชาธิปไตยเป็นเครื่องมือเพื่อการมีอิสรภาพภายใต้มิติของ

๑. การแข่งขันทั้งระหว่างบุคคลและระหว่างกลุ่ม

๒. การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกผู้นำและนักการเมืองโดยการเลือกตั้งที่ยุติธรรม

๓. เสรีภาพของประชาชนและเสรีภาพทางการเมืองในการแสดงออก ประชาสัมพันธ์ทางสื่อ ภายใต้การแข่งขันและการมีส่วนร่วมที่ตรงไปตรงมา

คณะกรรมการการประสานงานประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้อธิบายหลักการของ ประชาธิปไตยที่ยอมรับในโลกเสรีว่ามีด้วยกัน ๔ ประการ คือ

๑. ประชาชนทุกคนในประเทศมีความเสมอภาคทางการเมืองและอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศเป็นของประชาชน สิทธิเสรีภาพทางการเมืองจะไม่เปลี่ยนแปลงไปตามฐานะทาง เศรษฐกิจ ศาสนา ฯลฯ

๒. ต้องมีการเลือกตั้งทั่วไปหรือเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเลือกตั้งผู้นำฝ่ายบริหารด้วย ทุก ๆ ช่วงระยะเวลาที่แน่นอน เช่น ทุก ๆ ๔ ปี เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนสำรวจว่าบุคคลเหล่านั้นได้ ทำหน้าที่แทนตนได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามสัญญาหรือไม่

๓. ประชาชนต้องมีทางเลือกที่แท้จริงที่จะมีส่วนร่วมในการบริหารประเทศ ประชาชนแต่ละ คนอาจมีส่วนเข้าไปบริหารประเทศโดยตรงหรือผ่านการเลือกผู้แทนซึ่งมาจากการเลือกตั้งภายใต้ สภาวะการณ์ที่ประชาชนมีทางเลือกโดยแท้จริงและสามารถใช้สิทธิของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้เงื่อนไขต่อไปนี้

ก. ประชาชนต้องมีข้อมูลอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับบุคคล พรรคการเมือง ปัญหาภายใน ประเทศ รวมถึงผลประโยชน์ของตน การได้มาซึ่งข้อมูลเหล่านี้หมายถึงการมีเสรีภาพในการพูด การ พิมพ์ การโฆษณา การรวมกลุ่ม การจัดตั้งพรรคการเมือง ซึ่งเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานที่ระบอบ ประชาธิปไตยควรมี

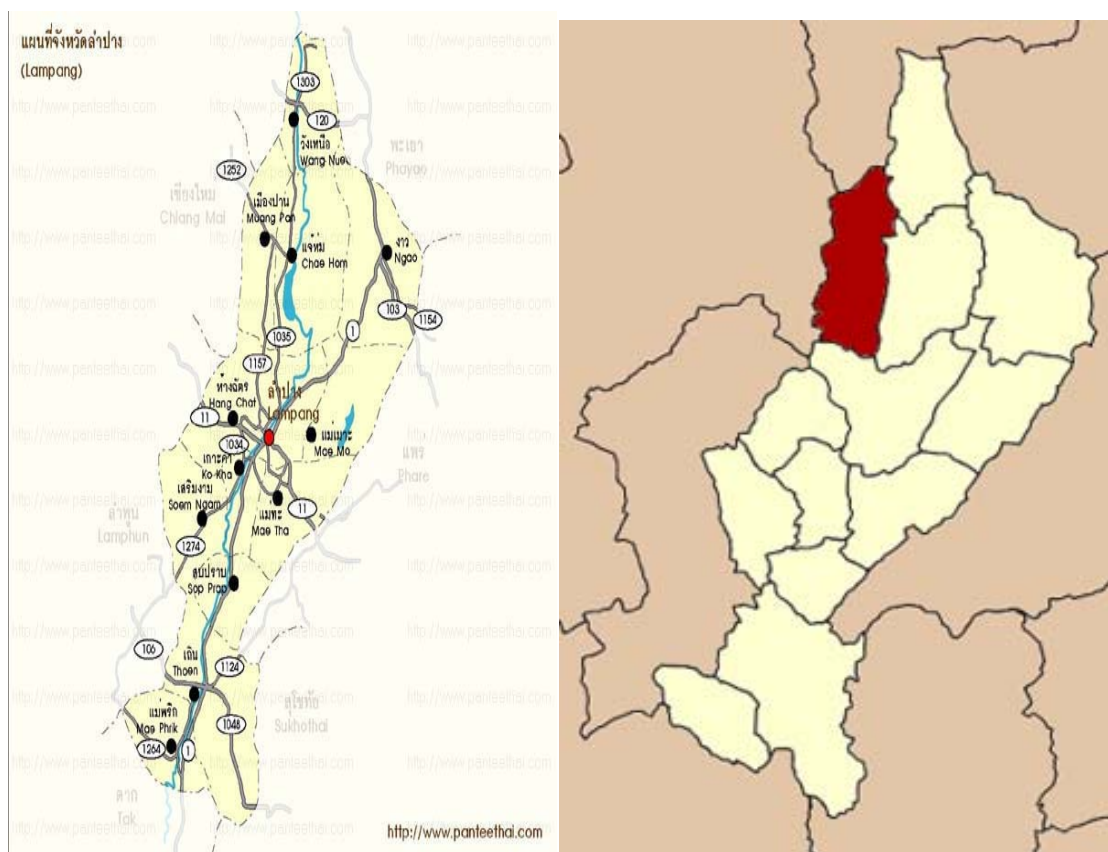
ข. ประชาชนต้องใช้สิทธิที่จะเลือกบุคคลได้ตามความพึงพอใจของตนเองไม่ใช่การถูก อำนาจแฝงเร้นมาข่มขู่บังคับให้เลือก ประชาชนทุกคนในประเทศหากคิดว่าตนมีความสามารถและ ต้องการเข้ามาเป็นตัวแทนในการทำงานเพื่อบ้านเมืองโดยตรงมีสิทธิเสนอตัวให้คนอื่นเลือกได้

๔. กลุ่มบุคคลที่เป็นตัวแทนของประชาชนส่วนใหญ่จะต้องมีอำนาจในการปกครอง คือการ เข้าไปจัดตั้งรัฐบาลเป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อบริหารประเทศ ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่นั้นจะต้อง กระทำภายใต้ขอบเขต จะต้องไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพขั้นมูลฐานของปวงชน

กล่าวโดยสรุป การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองโดยประชาชนของประเทศ เป็นผู้กำหนดทิศทางในการบริหารเพื่อให้บรรลุซึ่งผลประโยชน์ของรัฐและประชาชนในภาพรวม ซึ่ง การปกครองระบอบประชาธิปไตยสามารถให้ประชาชนเป็นผู้ปกครองโดยตรงหรือเลือกผู้แทนเข้ามา เป็นผู้บริหารประเทศแทนก็ได้ อย่างไรก็ตาม การปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น คนในประเทศ จะต้องมีความเป็นประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักการของประชาธิปไตย และเข้าใจวิถีทางของ ประชาธิปไตยให้ถ่องแท้เสียก่อน การปกครองในระบอบประชาธิปไตยจึงจะสัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริง

๒.๖ สภาพพื้นที่ศึกษา

๒.๖.๑ แผนที่โดยรวมของจังหวัดลำปาง : ศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบล
แจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ในจุดสีดำ (เมืองปาน) มีดังนี้

ในแถบสี (อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง)

สภาพทั่วไป

ที่ตั้ง

๓๓๐ หมู่ ๑๑ ตำบล แจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัด ลำปาง ๕๒๒๔๐

โทร.๐๕๔-๒๖๓๒๓๔ โทรสาร ๐๕๔-๒๖๓๒๓๕

E-MAIL: chaeson๕๘sao@gmail.com

ประวัติและความเป็นมา ตำบลแจ้ซ้อน

ตำบลแจ้ซ้อนนับเป็นท้องถิ่นเก่าแก่มีประวัติและความเป็นมาที่ยาวนานและน่าสนใจอย่างยิ่งอีกแห่งของอำเภอเมืองปาน ในอดีตตำบลแจ้ซ้อนมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์มากมายมีสัตว์ป่าอาศัยอยู่หลากหลายชนิดเช่นเสือ หมี เก้ง กวาง ช้าง แรด หมูป่า ฯ ตำบลแจ้ซ้อนมีประวัติเล่าต่อกันมาว่า มีเจ้าเมืองนครลำปางองค์หนึ่ง มีพระนามว่า พ่อปู่เยื้อง เป็นเจ้าเมืองที่นับถือศาสนาพุทธเป็นผู้มีเมตตากรุณา ยึดหลักคุณธรรมและธรรมเป็นที่ตั้ง ก่อนพระองค์จะสิ้นพระชนม์ ได้เรียกญาติพี่น้องของทุกคนมาบอกว่า ถ้าพระองค์สิ้นพระชนม์แล้ว ให้นำศพของพระองค์ไปฝังไว้บนภูเขาทางทิศตะวันตกที่มีแดดส่องถึงก่อนที่อื่น พอพระองค์สิ้นพระชนม์ ทางญาติก็ได้นำพระศพของพระองค์หาบด้วยแคร่ เดินทางรอนแรมไปในป่าเพื่อหาที่ฝังพระศพ พอไปค้างคืนที่ใดก็ปลุกต้นไม้ไว้ที่นั่นเป็นที่ระลึก พอถึงบ้านแจ้ซ้อนได้พักค้างคืนอยู่ ๗ วัน ชาวมอญที่อยู่บ้านนาตอย บ้านตาด บ้านเปี้ยก ที่อยู่ต้นน้ำมอญก็ได้ นำของมาขาย ตั้งขายที่กาดมอญ ชาวมอญได้นำซ่อนจำนวนมากไปแช่ลงในลำน้ำมอญ ชาวบ้านจึงเรียกว่า บ้านแช่ซ่อน ต่อมาเพี้ยน จึงเรียกว่าบ้านแจ้ซ้อน ญาติของปู่เยื้องนำพระศพไปไว้บนภูเขาสูง ห่างจากน้ำตกแจ้ซ้อนไปทางทิศตะวันตก ปัจจุบันเรียกว่า ดอยปู่เยื้อง ซึ่งมีร่องรอยให้เห็นจนทุกวันนี้

ประวัติการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน ยกฐานะฐานะ จากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อนเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๓๙ มีกำนันผู้ใหญ่บ้านที่เป็นสมาชิกโดยตำแหน่งจำนวน ๑๐ คนครบตามวาระเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔

ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน เป็นองค์การบริหารตำบลขนาดกลางมีหมู่บ้านในความรับผิดชอบทั้งหมดจำนวน ๑๒ หมู่บ้าน มีสมาชิกสภาตำบลองค์การบริหาร จำนวน ๒๔ คน

ที่ตั้งและอาณาเขต

๓๓๐ หมู่ ๑๑ ตำบล แจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัด ลำปาง ๕๒๒๔๐

โทร.๐๕๔-๒๖๓๒๓๔ โทรสาร ๐๕๔-๒๖๓๒๓๕ E-MAIL: chaeson๕๘sao@gmail.com

ทิศเหนือ เขตติดต่อตำบลหัวเมือง อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

ทิศใต้ เขตติดต่อตำบลเมืองปาน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

ทิศตะวันตก เขตติดต่อตำบลห้วยแก้ว และ ตำบลออกเหนือ กิ่งอำเภอแม่อน และ ตำบลเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

เนื้อที่

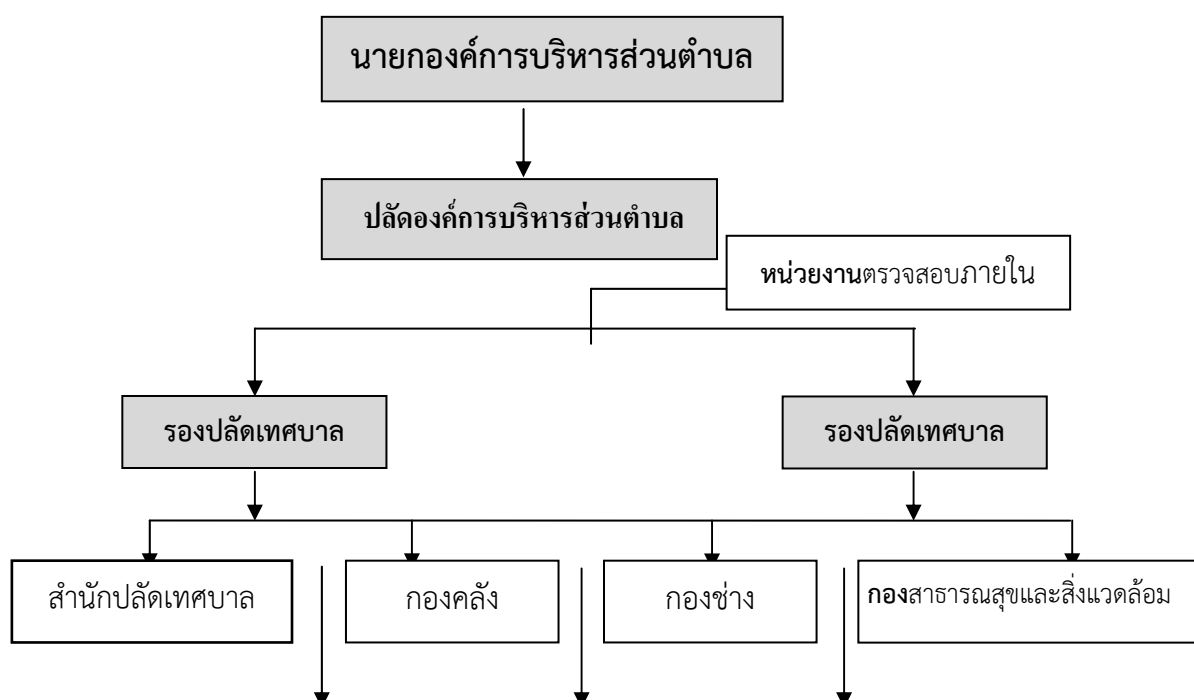
อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีขนาดเล็ก ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน มีเนื้อที่ทั้งหมด ๒๑๘.๐๕ ตารางกิโลเมตร

ภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบเชิงเขา และภูเขาสูง มีป่าไม้ที่มีความอุดมสมบูรณ์และเป็นเมืองที่มีความอุดมสมบูรณ์พืชพันธุ์ธัญญาหาร จึงทำให้เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำสอย ลำน้ำมอญ และลำน้ำแม่กา ซึ่งเป็นลำน้ำสาขาของแม่น้ำวัง ตำบลแจ้ซ้อน มีแม่น้ำไหลผ่านตลอดทั้งปี และเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสำหรับเป็นที่อาศัยและพื้นที่เพาะปลูกของประชาชน ลักษณะความเป็นอยู่โดยเฉพาะพื้นที่สูงมีการปลูกไม้เมืองหนาว มีการรวมกันหลายชนเผ่า จึงมีความหลากหลายทางประเพณีและวัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันและมีทุ่งนาเรียกว่า "ทุ่งสามหมวก" หรือ ทุ่งสามโค้ง ปัจจุบันโค้งที่หนึ่งตั้งอยู่บริเวณบ้านน้ำจำ หมู่ที่ ๓ ตำบลเมืองปาน โค้งที่สองอยู่บริเวณภูเขาดวงตา บ้านแพะ หมู่ที่ ๔ ตำบลเมืองปาน และโค้งที่สามอยู่บริเวณพระเจดีย์ม่อนเวียง บ้านทุ่งโป่ง หมู่ที่ ๑ ตำบลเมืองปาน ความสมบูรณ์ของทุ่งสามโค้งสามารถใช้เลี้ยงราษฎรได้อย่างเพียงพอ

- ฤดูร้อน เริ่มประมาณเดือนมีนาคม จนถึงกลางเดือนพฤษภาคม อากาศจะร้อนอบอ้าวช่วงที่ร้อนที่สุด เดือน เมษายน
- ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกันยายน ปริมาณน้ำฝนที่ตกมากประมาณเดือนสิงหาคม – กันยายน
- ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนตุลาคม จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ อากาศจะหนาวเย็นมาก โดยเฉพาะหมู่ที่ ๑,๗ ,๘ บ้านห้วยม้ง และหมู่ที่ ๑๐ ช่วงที่มีอากาศหนาวจัดคือช่วงกลางเดือนธันวาคม ถึงเดือนมกราคม

โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ในการบริหารขององค์การบริหารงานส่วนตำบลแจ้ซ้อน

กองการศึกษา	กองสวัสดิการสังคม	กองวิชาการและแผนงาน
-------------	-------------------	---------------------

ฝ่ายปฏิบัติงานประจำมีปลัดเทศบาลตำบลแจ้ซ้อนเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเป็นฝ่ายปฏิบัติ ตามนโยบายที่นายกเทศมนตรีมอบหมายงานให้เป็นไปตามระเบียบ แบบแผนที่กำหนด โดยแบ่งส่วนราชการออกเป็นส่วนต่างๆ ๘ ส่วน ได้แก่

๑. สำนักปลัดองค์การบริหารตำบล
๒. กองคลัง
๓. กองช่าง
๔. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๕. กองการศึกษา
๖. กองสวัสดิการสังคม
๗. กองวิชาการและแผนงาน
๘. หน่วยตรวจสอบภายใน

๑. สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการในกิจการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบแบบแผนและนโยบายของเทศบาล งานที่รับผิดชอบ ประกอบด้วย งานธุรการ งานการเจ้าหน้าที่ งานเทศกิจ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตลอดจนงานอื่นที่เกี่ยวข้องที่มีได้กำหนดไว้ว่าเป็นงานของส่วนใดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

๒. กองคลัง

มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการเงินและบัญชี งานพัสดุและทรัพย์สินของเทศบาล งานผลประโยชน์ การพัฒนาและเร่งรัดรายได้ของเทศบาล งานแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ตลอดจนงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเงิน หรือตามที่ได้รับมอบหมาย

๓. กองช่าง

มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับงานโยธา งานสาธารณูปโภค งานสวนสาธารณะ งานสถานที่และไฟฟ้าสาธารณะ งานวิศวกรรม งานสถาปัตยกรรม งานผังเมือง รวมถึงงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนด้านการสาธารณสุข งานสุขาภิบาล งานรักษาความสะอาด งานป้องกันและควบคุมโรค งานเผยแพร่และฝึกอบรมด้านสาธารณสุข งานส่งเสริมสุขภาพ งานสัตวแพทย์ ตลอดจนงานสาธารณสุขอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

๕. กองการศึกษา

มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา งานการศึกษา ประชุมวัย งานนิเทศการศึกษา งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รวมถึงงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

๖. กองสวัสดิการสังคม

มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์ งานพัฒนาชุมชน รวมถึงงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

๗. กองวิชาการและแผนงาน

มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการดำเนินการด้านสถิติ ข้อมูล การจัดทำ แผนพัฒนาเทศบาล การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี การติดตามผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ การดำเนินการทางกฎหมาย รวมถึงการดำเนินการประชาสัมพันธ์ กิจการของเทศบาล รวมถึงงานอื่นที่เกี่ยวข้องและตามที่ได้รับมอบหมาย

๘. หน่วยตรวจสอบภายใน

มีหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูล ตรวจสอบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ การเงิน การพัสดุและทรัพย์สิน รวมทั้งการบริหารงานด้านอื่นๆ ตลอดจนตรวจสอบระบบการดูแลรักษา และความปลอดภัยของทรัพย์สิน การใช้ทรัพยากรทุกประเภทว่าเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัด รวมทั้งวิเคราะห์และประเมินผลการบริหาร และการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ รวมถึงงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

เทศบาลดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติ เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขถึงฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๕๒ และอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

จำนวนหมู่บ้าน

อำเภอเมืองปาน (Mueang Pan) ๑๒ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๑ บ้านแม่แจ่ม หมู่ที่ ๒ บ้านศรีดอนมูล หมู่ที่ ๓ บ้านดินดำ หมู่ที่ ๔ บ้านทุ่งแพะ หมู่ที่ ๕ บ้านหลวงเกาะ หมู่ที่ ๖ บ้านสบลี หมู่ที่ ๗ บ้านป่าเหมี้ยง หมู่ที่ ๘ บ้านใหม่พัฒนา หมู่ที่ ๙ บ้านช่วงกอม หมู่ที่ ๑๐ บ้านปางต้นหนูน หมู่ที่ ๑๑ บ้านแจ้ซอเหนือ หมู่ที่ ๑๒ บ้านแจ้ซอ

๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นัฐิกาล ศรีจันทร์โท (๒๕๕๒) และคณะ ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภูอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม” พบว่า ๑) ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ๒) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ลัดดาวัลย์ กาทิ (๒๕๕๒) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตเทศบาลตำบลตาเสา อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวมทั้ง ๔ ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการบริหาร อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการติดตามและตรวจสอบการทำงานของเทศบาลอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองที่ต่างกัน ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกันซึ่งผลการวิจัยด้านนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สรุปด้านนี้ว่าเนื่องจากประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารตามสื่อต่าง ๆ ได้อย่างเท่าเทียมกันจึงทราบข้อมูลได้ไม่แตกต่างกัน ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐาน สรุปด้านนี้ว่าประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้ค่อนข้างน้อยทำให้ไม่เกิดความแตกต่างกันในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ตลอดจนการดำรงชีวิตประจำวันจึงทำให้พอมีเวลาเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองที่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเอง

สุรีย์พร ศุภสิทธิ์ (๒๕๕๒) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมเห็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า

๑. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมเห็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเมืองการเลือกตั้งและด้านการวางแผนพัฒนา มีระดับการมีส่วนร่วมน้อย ส่วนด้านการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน มีระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

๒. ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นคือการให้ประชาชนได้รับทราบว่าขณะนี้องค์การบริหารส่วนตำบลกำลังทำงานใด ให้รับทราบข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ให้มีโอกาสรับรู้ถึงนโยบาย แผนงาน หรือการจัดทำโครงการ ขององค์การ

บริหารส่วนตำบลรวมถึงเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ธนพล กุลเพชรโชติ (๒๕๕๒) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านกรวด อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า

๑. การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านกรวด อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีส่วนร่วมในระดับมากทุกด้านเช่นกัน คือ ด้านการเมือง การเลือกตั้งเทศบาล ด้านการวางแผนพัฒนาเทศบาล และด้านการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาล ตามลำดับ

๒. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมของประชาชนต่อเทศบาลตำบลบ้านกรวด คือ ควรให้มีการจัดระเบียบของชุมชนด้านความสงบเรียบร้อยและการจราจร ควรให้มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมความสะอาดและการกำจัดขยะมูลฝอย ควรให้มีการส่งเสริมการศึกษาแก่เด็กเยาวชน และเป็ยยังชี้พคนชราอย่างทั่วถึง ควรให้มีการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแก่ประชาชน และควรให้เพิ่มระบบการบริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

จิราภรณ์ สารศรี (๒๕๕๒) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า

๑. การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเมืองการเลือกตั้ง และด้านการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคีอยู่ในระดับปานกลาง

๒. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น คือ ให้ปรับปรุงซ่อมแซมถนนในพื้นที่ ควรเพิ่มงบประมาณพัฒนาชุมชนให้มาก ให้มีการชี้แจง นโยบายการพัฒนาชุมชนแก่ประชาชนรับทราบ ให้จัดการเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคีเป็นไปด้วยความสุจริตโปร่งใส และให้เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคีออกไปรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชน

สุจินตนา โสภาเวทย์ (๒๕๕๒) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองสองห้อง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย” ผลการวิจัยพบว่า “ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองสองห้อง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย มีส่วนร่วมในการใช้สิทธิทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวมและรายด้านทั้ง ๔ ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการรณรงค์หาเสียง ด้านการรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาทางสังคมและการเมืองและ

ด้านการติดตามตรวจสอบการบริหารงานของเทศบาล ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองสองห้อง ที่มีความแตกต่างกันระหว่างเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีส่วนร่วมในการใช้สิทธิทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวมและเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

โดยสรุป ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองสองห้อง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย มีส่วนร่วมในการใช้สิทธิทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประชาชนที่มีความแตกต่างกันระหว่างเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีส่วนร่วมในการใช้สิทธิทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

เพ็ญสิริ วิเศษสุวรรณ (๒๕๕๓) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า

๑. การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ ด้านการเมืองการเลือกตั้ง ด้านการวางแผนและพัฒนา และด้านการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามลำดับ

๒. ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมโดยประเด็นที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุด คือ ในการจัดทำแผนงาน โครงการควรให้มีความโปร่งใส รองลงมา คือ ในการวางแผนพัฒนาควรรับฟังความคิดเห็นประชาชนทั้งในระดับตำบลและหมู่บ้าน และควรมีการรายงานผลการดำเนินงานของเทศบาล และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบตามลำดับ

วนิดา แววงค์ (๒๕๕๓) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลจากการวิจัยพบว่า

๑. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับน้อย โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง ด้านการตรวจสอบทางการเมือง และ ด้านการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง ตามลำดับ

๒. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของประชาชนต่อเทศบาลตำบลโนนดินแดง คือ ควรมีการปรับปรุงและรักษาความสะอาดถนนและรางระบายน้ำ ในเขตเทศบาลรวมทั้งการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล ควรปรับปรุงระบบการประชาสัมพันธ์เสียงไร้สายของเทศบาลให้ใช้งานได้ดี และทั่วถึง

ทุกชุมชนและควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของเทศบาลตามลำดับ

ภูสิทธิ์ ชันติกุล (๒๕๕๓) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ส่วนรายด้าน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองเพียง ๒ ระดับเท่านั้น ได้แก่ ระดับปานกลาง และต่ำ ซึ่งรายด้านที่อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง และ ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง ส่วนรายด้านที่มีอยู่ระดับต่ำ ได้แก่ ด้านการชุมนุมทางการเมือง ด้านการติดต่อนักการเมือง และด้านการเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมือง และ กลุ่มทางการเมืองต่าง ๆ ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และสถานภาพ ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม บทบาทหน้าที่ในครอบครัว และ บทบาทหน้าที่ในชุมชน ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเมือง ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง และ การพัฒนาทางการเมือง ปัจจัยทางจิตวิทยาทางการเมือง ได้แก่ ความสนใจทางการเมือง พฤติกรรมทางการเมือง และ การกล่อมเกลางทางการเมือง ส่วนปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีจำนวน ๔ ตัว เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ความสนใจทางการเมือง การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ค่านิยมพื้นฐานทางการเมืองแบบประชาธิปไตย และสภาพแวดล้อมทางการเมือง ส่วนรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่า กิจกรรมที่ประชาชนเข้าถึงมากที่สุด ได้แก่ รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยไปเลือกตั้งผู้แทนส่วนท้องถิ่น

ประเสริฐ สะภา (๒๕๕๔) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลมหาไชย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์” ผลการวิจัยพบว่า

๑. ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบลมหาไชย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง ๕ ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง รองลงมาได้แก่ ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

๒. ปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลมหาไชย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีดังนี้ ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ มีการทุจริตซื้อสิทธิ์ขายเสียง ประชาชนไม่สนใจในกิจกรรมการเมืองท้องถิ่น ประชาชนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเรื่องการเมืองท้องถิ่น และนักการเมืองท้องถิ่นไม่นำข้อคิดเห็นจากประชาชน

ไปปฏิบัติ ประชาชนไม่ค่อยจะรวมกลุ่มกัน และประชาชนไม่กล้าแสดงออกถึงความต้องการต่าง ๆ เท่าที่ควร

ข้อเสนอการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลมหาไชย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีดังนี้ ควรประชาสัมพันธ์การไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งให้มาก จัดตั้งอาสาพัฒนาประชาธิปไตย การกำหนดแผนงานเกี่ยวกับการเลือกตั้งเพื่อให้เกิดความสุจริตและเป็นธรรม ให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องของการเมืองท้องถิ่นโดยการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง จัดป้ายประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองท้องถิ่น และรวมกลุ่มกันเพื่อที่จะได้ มีแรงผลักดันสิ่งๆ ที่ประโยชน์ต่อส่วนรวม จัดทำประชาพิจารณ์ก่อนที่จะทำโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ และจัดทำตู้รับเรื่องราวรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

รังสิวุฒิ ชำนาญงาม (๒๕๕๔) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า

๑. การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรณรงค์และการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการเมืองการเลือกตั้ง และด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง

๒. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานมากขึ้น รองลงมา ควรเพิ่มงบประมาณพัฒนาชุมชนให้มากและควรให้เจ้าหน้าที่ออกไปรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชน ตามลำดับ

ศิริพงษ์ วีระภทรกุล (๒๕๕๔) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนเทศบาลสตึก ตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า

๑. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรณรงค์การเลือกตั้งและประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนั้นอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ คือ ด้านการรณรงค์การเลือกตั้งและประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง ด้านการเมืองการเลือกตั้ง และด้านที่มีค่าต่ำสุด คือ ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง ตามลำดับ

๒. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ต้องการให้หน่วยงานของเทศบาลโฆษณาและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในเขตเลือกตั้งได้รับรู้ถึงกำหนดการเลือกตั้งตั้งแต่วันที่ประกาศรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีให้มากยิ่งขึ้น รองลงมาคือ ต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีแนวทางในการร่วมตรวจสอบความ

โปร่งใสในการซื้อสิทธิขายเสียงของการเลือกตั้ง และต้องการให้หน่วยงานของเทศบาลจัดการเลือกตั้ง ด้วยความเป็นธรรมความเสมอภาคต่อผู้สมัครทุกคน ตามลำดับ

จิตติมา อุดมศรี (๒๕๕๕) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล ในคลองบางปลากด อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า

๑. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากด อยู่ในระดับปานกลาง

๒. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ได้แก่ อายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพครอบครัว การรับรู้ข่าวสาร และ ระยะเวลาในการอาศัยในพื้นที่

๓. ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นฯ ควรเร่งรัดมาตรการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยคำนึงถึงการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อสร้างโอกาสให้กลุ่มประชาชนที่มีข้อจำกัดในด้านเวลา อาชีพ รายได้ มีโอกาสเข้ามาส่วนร่วมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยการสร้างแรงจูงใจ การให้ข้อมูลข่าวสารในทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนรับรู้ในสิทธิ คุณค่า ผลประโยชน์ และมีโอกาสมีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น

เยาวลักษณ์ จักรคำ (๒๕๕๖) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนตำบลชมพู มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก โดยรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีพฤติกรรมแสดงออกมากที่สุด คือ การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส่วนการมีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบอื่นนั้น อยู่ในระดับรองลงไป ปัญหาและข้อจำกัดของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญของตำบลชมพู คือ ปัญหาการขาดความสามัคคีเกิดความแตกแยก ทะเลาะเบาะแว้ง , แบ่งพรรคแบ่งพวกเนื่องจากความคิดเห็นไม่ตรงกัน , ท้องถิ่นกับท้องถิ่นที่ไม่ทำงานร่วมกัน ขัดแย้งกัน , บางครั้งการปลุกระดมทางด้านความคิดที่ ผิด ๆ ให้แก่ชาวบ้าน เช่น มีการใส่ร้ายป้ายสีฝ่ายตรงข้าม รวมทั้งประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเทคโนโลยี และ การสื่อสาร เป็นต้น จะเห็นได้ว่าปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากความแตกแยกและขัดแย้งกัน ซึ่งปัญหานี้ถือเป็นอุปสรรคสำคัญของการร่วมกันพัฒนาระบบประชาธิปไตย เพราะตราบไต่ที่สังคมมีความแตกแยกกัน ก็จะทำให้เกิดการอุดหนุนการพัฒนาให้ต่ำลง สังคมประชาธิปไตย มีความแตกต่างได้ แต่ไม่ควรมีความแตกแยก ข้อเสนอแนะในการวิจัย คือ ภาครัฐ (องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น) ควรให้ความสำคัญและสนับสนุนการพัฒนาระบบประชาธิปไตยไม่ว่าจะเป็นส่งเสริมด้านการศึกษาหรือด้านเศรษฐกิจ รวมไปถึงการสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาการเมือง มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง ส่วนผู้นำชุมชนก็ควรทำเป็นตัวอย่างที่ดี มีความเสียสละ ตั้งใจทำงาน เห็นแก่ประชาชนส่วนรวมมากกว่าตนเองและพวกพ้อง ร่วมกันสร้าง

บรรยากาศมีส่วนร่วมทางการเมือง สุดท้ายคือ ประชาชนทั่วไป ซึ่งเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อระบบการเมืองมากที่สุด ก็ควรให้ความสำคัญ และ ใส่ใจเรื่องการเรียนรู้ รู้จักคิด วิเคราะห์ โดยหันหาความรู้ และ ติดตามข่าวสารทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอ

พันตำรวจตรี ขวัญชัย ไทยปรีชา (๒๕๕๖) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัย” พบว่า

๑. ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองต่อองค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการเลือกตั้ง รองลงมาได้แก่ ด้านการณรงค์เลือกตั้ง และด้านการตรวจสอบหลังเลือกตั้ง ตามลำดับ

๒. ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชน ที่มี เพศ อายุ และรายได้แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนประชาชน ที่ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

๓. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อองค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ดังนี้

ข้อเสนอแนะมากที่สุด ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง คือ เจ้าหน้าที่ควรวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ไม่ใช่ผู้ชี้นำประชาชน ด้านการณรงค์การเลือกตั้ง คือ เคาะประตูบ้านก่อนการเลือกตั้ง เพราะบางครั้งไปลงคะแนน จากการหาข้อมูลหน้าหน่วยเลือกตั้ง, ให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยผ่านนักเรียน ไปยังผู้ปกครอง ด้านการติดตามผลหลังการเลือกตั้ง คือ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นพยานและนับคะแนนเสียงในการเลือกตั้งแต่ละหน่วย เพราะประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ คือ เรื่องสิทธิ์ และหน้าที่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของ อบต. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบ

รณกฤต บุบผาโชติ (๒๕๕๗) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสวนจิก อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า

๑. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสวนจิก อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ปรากฏ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากหนึ่งด้าน อยู่ในระดับปานกลาง สามด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ด้านการเลือกตั้ง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ด้านการติดตามและตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และ ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารองค์การบริหารส่วน

ตำบล ตามลำดับ ช่องทางให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการติดตามและตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

๒. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสวนจิก อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ การประกอบอาชีพแตกต่างกัน พบว่าไม่แตกต่างกัน

๓. ข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีค่าความถี่สูงสุดแต่ละด้าน ปรากฏ ดังนี้ ประชาชนควรร่วมมือกันต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียงอย่างจริงจังในการเลือกตั้งทุกครั้ง ประชาชนควรติดตามการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างใกล้ชิด และต่อเนืองประชาชนควรเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล อย่างสม่ำเสมอ ประชาชนทุกสาขาอาชีพควรมีตัวแทนติดตามข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสม่ำเสมอ

พระศักดิ์ กิตติญาโณ (นาคนตร) (๒๕๕๗) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า

๑. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ประชาชนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ คือ ด้านรับฟังข่าวสาร (= ๓.๕๙) ด้านติดตามหาเสียง (= ๓.๒๙) และด้านติดต่อนักการเมืองและแสดงความคิดเห็น (= ๒.๘๙)

๒. เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ , อายุ , ระดับการศึกษา , อาชีพ และสถานภาพ พบว่า ตำแหน่ง ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ ส่วนบุคลากรที่มี เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ และสถานภาพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราชไม่แตกต่างกัน

๓. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ด้านรับฟังข่าวสาร ประชาชนส่วนมากไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารมากเท่าที่ควร และไม่ทั่วถึง น้อยมากที่จะมีการประชาสัมพันธ์ และเข้ากับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว โดยมานำเสนอที่หลังไม่ทันต่อเหตุการณ์ทำให้ประชาชนไม่เข้าใจในสิ่งที่นักการเมืองนำเสนอ ด้านติดตามหาเสียง ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้ติดตามการหาเสียงของนักการเมือง เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ของนักการเมืองท้องถิ่นไม่ค่อยครอบคลุมพื้นที่ในเขตชุมชนมากเท่าไร นาน ๆ จะมีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงความเคลื่อนไหวทางการเมือง ด้านติดต่อนักการเมืองและแสดงความคิดเห็น นักการเมืองไม่ค่อยให้ความสำคัญกับ

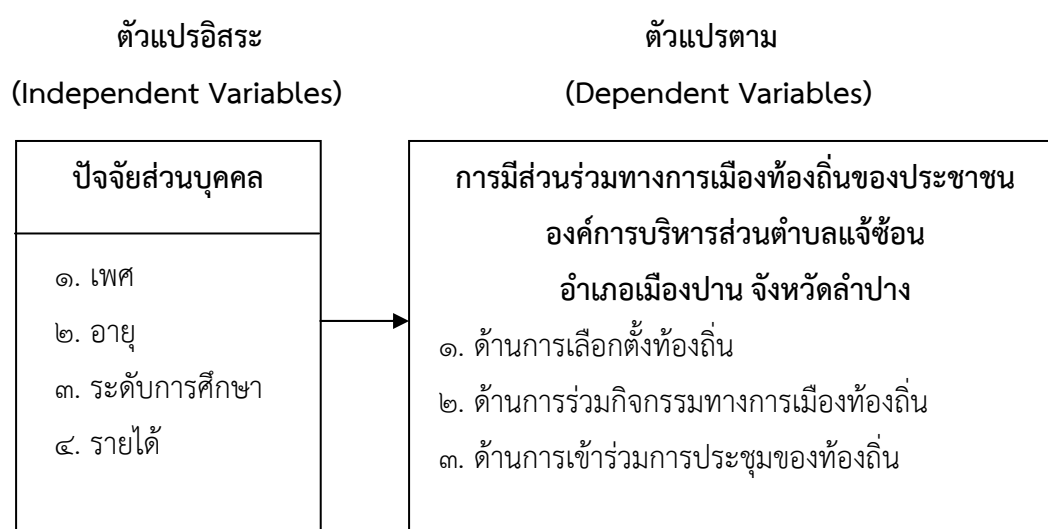
ประชาชน ทำให้การติดต่อเป็นไปได้ยาก ไม่มีโอกาสได้ติดต่อ พบปะ เพื่อแสดงความคิดเห็นและไม่สามารถเข้าถึงนักการเมือง ส่วนด้านข้อเสนอแนะ นักการเมืองควรพัฒนารูปแบบในการประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร ให้มีความครอบคลุมทั่วถึง และทันสมัย สามารถเข้าถึงได้ทุกพื้นที่ของแหล่งชุมชน จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกโดยสมัครใจ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในการเข้าไปเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งผู้นำ การเข้าไปมีเสียงในการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่องค์กรจัดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น โดยที่ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมได้เกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์การไปด้วย ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองประกอบด้วย

๑. การร่วมศึกษาปัญหาของในชุมชนรวมถึงความต้องการของชุมชน
๒. ร่วมคิด และหาวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน
๓. ร่วมวางนโยบายหรือแผนงาน หรือโครงการ หรือกิจกรรมเพื่อจัดและแก้ไขปัญหา และสนองความต้องการของชุมชนและปรับปรุงการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
๔. ร่วมตัดสินใจเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
๕. ร่วมลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุม ตามขีดความสามารถของตนเอง
๖. ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงานโครงการและกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้
๗. ร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผล การบริหารองค์การให้เกิดความโปร่งใส

อนึ่งความสัมพันธ์ของการเมืองกับการบริหารนั้น มีผู้ให้ความหมายของการเมืองและการบริหารได้อย่างหลากหลายและแตกต่างกันออกไป ซึ่งขึ้นอยู่กับมุมมองและความเข้าใจของแต่ละฝ่าย การเมืองเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับรัฐและการบริหารประเทศในกิจกรรมหลัก ๓ ด้านคือ งานที่เกี่ยวกับรัฐ การบริหารประเทศในส่วนที่เกี่ยวกับนโยบาย และการอำนวยความสะดวกบริหารราชการแผ่นดินซึ่งเป็นการควบคุมให้มีการดำเนินงานตามนโยบาย ซึ่งหากพิจารณาให้ละเอียดแล้วการเมืองโดยนัยยะความหมายประการนี้ เป็นเรื่องที่คาบเกี่ยวกับการเมืองในความหมายเชิงอำนาจ ซึ่งก็เป็นเพราะอำนาจทางการเมืองนั้น ได้ถูกนำไปใช้ผ่านกระบวนการนโยบายและการแต่งตั้งคัดสรรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ (ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ) ในรูปของอำนาจและการปฏิบัติงานทางการปกครอง และแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองและการบริหารหรือการปกครองที่ยากจะแยกออกจากกันได้ โดยคนไทยจำนวนไม่น้อยเห็นว่า การเมืองเป็นเรื่องที่ดีเป็นเรื่องของการจัดสรรและเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของส่วนรวม ในขณะที่ความหมายของการบริหารเป็นเรื่องของการร่วมกันทำงานอย่างเป็นกระบวนการของกลุ่มบุคคล โดยใช้ทรัพยากรการบริหารเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน ซึ่งนักการเมืองกับนักบริหาร ไม่จำเป็นต้องเป็นคนละคนกันความเป็นนักการเมืองและนักบริหารอาจอยู่ในตัวเอกบุคคล (Individual) ได้ไม่ผิดกติกาแต่อย่างใด

๒.๘ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่ได้ยกมากล่าวแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้นำทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ อคิน พรินซ์ตัน กล่าวว่าทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม คือ ทฤษฎีการเกลี้ยกล่อมมวลชน (Mass Persuasion) โดยเฉพาะในเรื่องความต้องการของคนตามหลักทฤษฎีของ Maslow (ยุพาพร รูปงาม, ๒๕๔๕, หน้า ๗ – ๙) และ แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน (อคิน พรินซ์ตัน, หน้า ๒๒ – ๒๗)

แผนภูมิที่ ๒.๑ แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง” ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อาศัยระเบียบวิธีวิจัยในการดำเนินการศึกษา ดังนี้

- ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒ เครื่องมือที่ใช้การวิจัย
- ๓.๓ การสร้างและทดสอบเครื่องมือวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและการประมวลผล
- ๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑.๑ ประชากร

ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ที่มีอายุ ๑๘ ปี ขึ้นไป ตามข้อมูลมีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๖,๐๑๒ คน (สำนักบริหารการลงทะเบียน กรมการปกครอง, “ตรวจสอบแยกในรายละเอียด ตามเกณฑ์อายุ (เฉพาะผู้มีสัญชาติไทย) บุคคลที่มีสิทธิเลือกตั้งอายุ ๑๘ ปี”, สำนักงานทะเบียน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง๒๕๕๗)

๓.๑.๒ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ที่มีอายุ ๑๘ ปี ขึ้นไป ตามข้อมูลมีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๖,๐๑๒ คนการคำนวณขนาดของตัวอย่าง (Sample size) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สูตรการหาขนาดตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ซึ่งมีสูตรการคำนวณ ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, หน้า ๔๕.)

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของหน่วยตัวอย่าง
 N = ประชากรทั้งหมด
 e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง
 ซึ่งกำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ ๕ หรือ ๐.๐๕

ดังนั้น เมื่อ

$$e = 0.05$$

$$N = 6,012$$

$$n = \frac{6,012}{1 + N(0.05)^2}$$

$$n = 375$$

ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่การคำนวณและตัวอย่างที่ได้สามารถเป็นตัวแทนของประชากรได้อย่างสมบูรณ์ จึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๗๕ ตัวอย่าง

๓.๑.๓ การสุ่มตัวอย่าง เมื่อกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยนำกลุ่มตัวอย่างที่ได้ มาหาอัตราส่วนของประชากร โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเป็นสัดส่วนกับขนาดประชากรของแต่ละหมู่บ้าน เพื่อกระจายการเก็บข้อมูลให้ทั่วถึงในหมู่บ้าน ต่าง ๆ โดยใช้สูตร

$$n_i = \frac{N_i \times n}{N}$$

n_i = จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละคณะ

N_i = จำนวนประชากรแต่ละคณะ

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแต่ละหมู่บ้านของ ประชาชน
 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

หมู่บ้าน	จำนวนประชาชน (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
หมู่ที่ ๑ บ้านแม่แจ่ม	๔๐๓	๒๕
หมู่ที่ ๒ บ้านศรีดอนมูล	๔๕๔	๒๘
หมู่ที่ ๓ บ้านดินดำ	๓๓๗	๒๑

หมู่ที่ ๔ บ้านทุ่งแพะ	๕๓๓	๓๓
หมู่ที่ ๕ บ้านหลวงเกาะ	๔๙๒	๓๑
หมู่ที่ ๖ บ้านสบลี	๕๙๙	๓๘
หมู่ที่ ๗ บ้านป่าเหมี้ยง	๔๐๔	๒๕
หมู่ที่ ๘ บ้านใหม่พัฒนา	๖๕๘	๔๑
หมู่ที่ ๙ บ้านข่วงกอม	๓๔๓	๒๒
หมู่ที่ ๑๐ บ้านปางต้นหนูน	๓๗๓	๒๓
หมู่ที่ ๑๑ บ้านแจ้ซ็อนเหนือ	๘๑๘	๕๑
หมู่ที่ ๑๒ บ้านแจ้ซ็อน	๕๙๘	๓๗
	๖,๐๑๒	๓๗๕

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากวัตถุประสงค์แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน ๓ ข้อ ได้แก่ เพศ, อายุ , ระดับการศึกษา รายได้

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ็อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยจำแนกเป็น ๓ ด้านคือ

๑. ด้านการมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิ์เลือกตั้ง
๒. ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของพรรคการเมือง
๓. ด้านการมีส่วนร่วมในการชุมนุมทางการเมือง

ลักษณะการให้คะแนนใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ Likert Scale ซึ่งมีคำตอบให้เลือกตามระดับความคิดเห็นเป็น ๕ ระดับ ซึ่งเป็นคำถามเชิงบวกทั้งหมด และมีเกณฑ์การให้ค่า ดังนี้

ระดับมากที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น ๕
ระดับมาก	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น ๔
ระดับปานกลาง	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น ๓
ระดับน้อย	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น ๒

ระดับน้อยที่สุด ให้นำน้ำหนักคะแนนเป็น ๑

การแปลผลคะแนน เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่แล้ว จะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น ๕ ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

ระดับค่า	ช่วงค่าเฉลี่ย	การแปลผล
๕	๔.๒๑ - ๕.๐๐	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
๔	๓.๔๑ - ๔.๒๐	ระดับความคิดเห็นมาก
๓	๒.๖๑ - ๓.๔๐	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
๒	๑.๘๑ - ๒.๖๐	ระดับความคิดเห็นน้อย
๑	๑.๐๐ - ๑.๘๐	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะแนวทาง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง แบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open ended Question)

๓.๓ การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

๓.๓.๑ ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ

๓.๓.๒ สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษาวิจัย โดยใช้คำถาม ๒ ประเภท คือ แบบปลายเปิดและแบบปลายปิด

๓.๓.๓ นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและชัดเจน เหมาะสม ทั้งเนื้อหาสาระ และการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา แล้วนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม

๓.๓.๔ นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๓ ท่าน เพื่อตรวจสอบหรือปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความตรงตามเนื้อหา และความเหมาะสมของคำถาม

สำหรับการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๓ ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Object Congruence : IOC) หรือ IOC (วิธีศักดิ์ อุ๋นอารมณเลิศ)

โดยใช้สูตร

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

๓.๓.๕ นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่ แต่มีคุณลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ คือประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซื่อน อำเภอมืองปาน จังหวัดลำปาง แล้วนำผลการตอบแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาช (Cron bach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ ๐.๗๕

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

K = จำนวนข้อของมาตรวัด

S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

๓.๔.๘ นำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

๓.๔ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๓.๔.๑ ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซื่อน อำเภอมืองปาน จังหวัดลำปาง

๓.๔.๒ ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตนเอง

๓.๔.๓ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลคืนด้วยตนเอง

๓.๔.๔ เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว จำนวน ๓๗๕ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จึงตรวจสอบความสมบูรณ์และจัดลำดับข้อมูล

๓.๔.๕ นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล และ การประมวลผล

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยนี้ได้ดำเนินการโดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมทางสังคมศาสตร์ มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

๓.๕.๑ ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๓.๕.๒ ศึกษาความคิดเห็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปางโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๓.๕.๓ ทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง กับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างด้าน เพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (T - test) ส่วนด้านอายุ ระดับการศึกษา ใช้การทดสอบความแปรปรวนชนิดทางเดียว (One-way Analysis of Variance or F - test

๓.๕.๔ วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปางโดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยเรื่องนี้ มีสถิติที่ใช้ในการทำวิจัย ๒ ประเภท ได้แก่

๓.๖.๑ สถิติการบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับบรรยายปัจจัยส่วนบุคคล

๓.๖.๒ สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferencial Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (T - test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way Analysis of Variance or F - test)

สูตรการหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

๑. การหาค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{X (๑๐๐)}{N}$$

$$P = \text{ค่าร้อยละ}$$

X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
 N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

๒. การหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (บุญชม ศรีสะอาด)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

๓. การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (สงศรี ชมพวงค์)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

S = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$\sum fx$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

๔. การทดสอบสมมติฐาน (t-test) (บุญชม ศรีสะอาด)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

t = ค่าที-เทสต์ (t- test)

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

n_1, n_2 = จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

๕. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance of F – test)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F = อัตราส่วนของความแปรปรวน

MS_b = ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w = ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ไว้ ๓ ประการ คือ

๑) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

๒) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ที่แตกต่างกัน

๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ๓๗๕ คน ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ ทาโรยามาเน่ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนแต่ละหมู่บ้าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อคำนวณหาค่าสถิติสำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้มีลำดับขั้นตอนดังนี้

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t – distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F – distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
Sig.	แทน	นัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ ๒ วิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ ๓ วิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์หาความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และเปรียบเทียบหาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ตอนที่ ๔ วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยเรื่องนี้ กลุ่มตัวอย่าง ๓๗๕ คน ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ซึ่งมีคุณลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๒๐๐	๕๓.๓๓
หญิง	๑๗๕	๔๖.๖๗
รวม	๓๗๕	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองปานที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน ๒๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๓๓ และเพศชายจำนวน ๑๗๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๖๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๑๘ – ๓๐ ปี	๑๑๐	๒๙.๓๓
๓๑ – ๔๓ ปี	๙๗	๒๕.๘๗
๔๔ – ๕๖ ปี	๘๓	๒๒.๑๓
๕๗ ปีขึ้นไป	๘๕	๒๒.๖๗
รวม	๓๗๕	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองปาน ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากมีอายุ ๑๘ – ๓๐ ปี จำนวน ๑๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๓ รองลงมา มีอายุ ๓๑ – ๔๓ ปี จำนวน ๙๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๘๗ และน้อยที่สุดมีอายุ ๔๔ – ๕๖ ปี มีจำนวน ๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๑๓

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)) ปัจจัยส่วนบุคคลของ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	๑๑๘	๓๑.๔๗
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า / ปวส.	๖๗	๑๗.๘๗
ปริญญาตรีขึ้นไป	๑๔๓	๓๘.๑๓
อื่น ๆ	๔๗	๑๒.๕๓
รวม	๓๗๕	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองปาน ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากมีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน ๑๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๑๓ รองลงมา มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. จำนวน ๑๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๔๗ และน้อยที่สุดมีการศึกษาระดับการศึกษาอื่น ๆ จำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๓

ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)) ปัจจัยส่วนบุคคลของ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง จำแนกตามรายได้

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
๙,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๗๓	๔๖.๑๓
๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท	๑๑๒	๒๙.๘๗
๒๐,๐๐๑ – ๓๐,๐๐๐ บาท	๖๔	๑๗.๐๗
๓๐,๐๐๑ – ขึ้นไปบาท	๒๖	๖.๙๓
รวม	๓๗๕	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองปาน ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากมีรายได้ ๙,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๑๓ รองลงมา มีรายได้ ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๘๗ และ น้อยที่สุดมีรายได้ ๓๐,๐๐๑ – ขึ้นไปบาท จำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๙๓

ตอนที่ ๒ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

การศึกษาวិเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น	๓.๒๗	๑.๑๓	ปานกลาง
๒. ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น	๓.๐๘	๐.๙๕	ปานกลาง
๓. ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น	๓.๑๔	๑.๑๔	ปานกลาง
รวม	๓.๑๖	๑.๐๗	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง สรุปโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น รองลงมาคือ ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น

ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ท่านได้ติดตามข่าวสารผู้สมัครรับเลือกตั้งก่อนตัดสินใจลงคะแนน	๓.๔๗	๐.๙๕	มาก
๒. ท่านตรวจสอบบัญชีผู้มีสิทธิลงคะแนน ก่อนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	๓.๓๒	๐.๙๒	ปานกลาง
๓. ท่านชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง	๓.๒๐	๐.๙๘	ปานกลาง
๔. ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งเมื่อมีการเลือกตั้ง	๓.๑๙	๐.๙๘	ปานกลาง
๕. ท่านติดตามผลการนับคะแนนเลือกตั้งระดับท้องถิ่น	๓.๑๗	๑.๘๓	ปานกลาง
รวม	๓.๒๗	๑.๑๓	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านได้ติดตามข่าวสารผู้สมัครรับเลือกตั้งก่อนตัดสินใจลงคะแนน รองลงมา คือ ท่านตรวจสอบบัญชีผู้มีสิทธิลงคะแนน ก่อนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านติดตามผลการนับคะแนนเลือกตั้งระดับท้องถิ่นตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วม
 ทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอ
 เมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น

ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ท่านเคยสมัครรับเลือกตั้งการเมืองท้องถิ่น	๓.๑๕	๐.๙๕	ปานกลาง
๒. ท่านเคยร่วมกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง	๓.๐๕	๐.๙๒	ปานกลาง
๓. ท่านร่วมเป็นหัวคะแนนให้กับการเมืองท้องถิ่น	๓.๐๕	๐.๙๓	ปานกลาง
๔. ท่านร่วมเป็นสมาชิกการเมืองท้องถิ่น	๓.๐๕	๐.๙๘	ปานกลาง
๕. ท่านเป็นผู้สนับสนุนการทำงานทางการเมืองท้องถิ่น	๓.๑๐	๐.๙๙	ปานกลาง
รวม	๓.๐๘	๐.๙๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านเคยสมัครรับเลือกตั้งการเมืองท้องถิ่น รองลงมา คือ ท่านเป็นผู้สนับสนุนการทำงานทางการเมืองท้องถิ่น และท่านร่วมเป็นหัวคะแนนให้กับการเมืองท้องถิ่น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านร่วมเป็นสมาชิกการเมืองท้องถิ่น ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น

ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ท่านเข้าร่วมรับฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งของการเมืองท้องถิ่น	๓.๓๐	๐.๙๕	ปานกลาง
๒. ท่านเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองระดับท้องถิ่น	๓.๑๖	๐.๙๔	ปานกลาง
๓. ท่านมีการพบปะพูดคุยกับเพื่อน ๆ เกี่ยวกับสถานการณ์ของท้องถิ่น และ ปัญหาของสังคม	๓.๐๗	๐.๙๖	ปานกลาง
๔. ท่านไปฟังหรือรับฟังการอภิปรายหรือสัมมนา เกี่ยวกับการแก้ปัญหาทางการเมืองท้องถิ่น และ เสนอแนะแนวทางทางการเมืองท้องถิ่นตามสถานที่ต่าง ๆ	๓.๐๘	๐.๙๙	ปานกลาง
๕. ท่านเข้าร่วมลงชื่อเสนอกฎหมาย หรือข้อกำหนดกฎระเบียบต่าง ๆ ในระดับท้องถิ่น	๓.๐๘	๑.๘๔	ปานกลาง
รวม	๓.๑๔	๑.๑๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่นโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านเข้าร่วมรับฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งของการเมืองท้องถิ่น รองลงมาคือ ท่านเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองระดับท้องถิ่น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านมีการพบปะพูดคุยกับเพื่อน ๆ เกี่ยวกับสถานการณ์ของท้องถิ่น และ ปัญหาของสังคม ตามลำดับ

ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปางโดยใช้สถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ๒ กลุ่ม ในเรื่องเพศ และ F-test (One-Way ANOVA) ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มีมากกว่า ๒ กลุ่ม ในเรื่อง อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕ จะเปรียบเทียบโดยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

ตารางที่ ๔.๙ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	๒๐๐	๓.๐๖	๐.๗๓	ปานกลาง
หญิง	๑๗๕	๓.๒๗	๐.๗๓	ปานกลาง
รวม	๓๗๕	๓.๒๗	๐.๗๓	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า ค่าเฉลี่ยปานกลาง ได้แก่ เพศหญิง

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (๒-tailed)
ชาย	๒๐๐	๓.๐๖	๐.๗๓		๐.๐๑*
หญิง	๑๗๕	๓.๒๗	๐.๗๓		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	๒๐๐	๓.๑๖	๐.๗๘	ปานกลาง
หญิง	๑๗๕	๓.๔๐	๐.๘๔	ปานกลาง
รวม	๓๗๕	๓.๒๗	๐.๘๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ เพศหญิง

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (๒-tailed)
ชาย	๒๐๐	๓.๑๖	๐.๗๘	-	๐.๐๐*
หญิง	๑๗๕	๓.๔๐	๐.๘๔	๒.๙๑	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๓ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	๒๐๐	๒.๙๙	๐.๘๐	ปานกลาง
หญิง	๑๗๕	๓.๑๙	๐.๗๗	ปานกลาง
รวม	๓๗๕	๓.๐๘	๐.๗๙	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ เพศหญิง

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปางการมีส่วนร่วม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (๒-tailed)
ชาย	๒๐๐	๒.๙๙	๐.๘๐	-๒.๔๕	๐.๐๑*
หญิง	๑๗๕	๓.๑๙	๐.๗๗		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่นจำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	๒๐๐	๓.๐๕	๐.๗๙	ปานกลาง
หญิง	๑๗๕	๓.๒๔	๐.๘๖	ปานกลาง
รวม	๓๗๕	๓.๑๔	๐.๘๓	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ เพศหญิง

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขต
องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วม
การประชุมของท้องถิ่น จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (๒-tailed)
ชาย	๒๐๐	๓.๐๕	๐.๗๙	-๒.๒๒	๐.๐๓*
หญิง	๑๗๕	๓.๒๔	๐.๘๖		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น
ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้า
ร่วมการประชุมของท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วม
ทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอ
เมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
อายุ ๑๘ - ๓๐ ปี	๑๑๐	๓.๑๔	๐.๖๙	ปานกลาง
อายุ ๓๑ - ๔๓ ปี	๙๗	๓.๑๙	๐.๗๕	ปานกลาง
อายุ ๔๔ - ๕๖ ปี	๘๓	๓.๒๕	๐.๘๐	ปานกลาง
อายุ ๕๗ ปีขึ้นไป	๘๕	๓.๐๘	๐.๗๒	ปานกลาง
รวม	๓๗๕	๓.๑๖	๐.๗๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขต
องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ
โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ อายุ ๔๔ - ๕๖ ปี
รองลงมา ได้แก่ อายุ ๓๑ - ๔๓ ปี และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ อายุ ๕๗ ปีขึ้นไปตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๒๖	๓	๐.๔๒	๐.๗๘	๐.๕๑
ภายในกลุ่ม	๒๐๒.๑๒	๓๗๑	๐.๕๔		
รวม	๒๐๓.๓๘	๓๗๔			

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๙ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
อายุ ๑๘ – ๓๐ ปี	๑๑๐	๓.๒๑	๐.๗๒	ปานกลาง
อายุ ๓๑ – ๔๓ ปี	๙๗	๓.๒๗	๐.๘๐	ปานกลาง
อายุ ๔๔ – ๕๖ ปี	๘๓	๓.๔๑	๐.๙๗	ปานกลาง
อายุ ๕๗ ปีขึ้นไป	๘๕	๓.๒๐	๐.๗๘	ปานกลาง
รวม	๓๗๕	๓.๒๗	๐.๘๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น จำแนกตามอายุ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ อายุ ๔๔ – ๕๖ ปี รองลงมา ได้แก่ อายุ ๓๑ – ๔๓ ปี และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ อายุ ๕๗ ปีขึ้นไป ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๔๓	๓	๐.๘๑	๑.๒๒	๐.๓๐
ภายในกลุ่ม	๒๔๗.๑๔	๓๗๑	๐.๖๗		
รวม	๒๔๙.๕๗	๓๗๔			

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองเลือกตั้งท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
อายุ ๑๘ - ๓๐ ปี	๑๑๐	๓.๐๖	๐.๗๘	ปานกลาง
อายุ ๓๑ - ๔๓ ปี	๙๗	๓.๑๕	๐.๘๑	ปานกลาง
อายุ ๔๔ - ๕๖ ปี	๘๓	๓.๑๒	๐.๘๒	ปานกลาง
อายุ ๕๗ ปีขึ้นไป	๘๕	๒.๙๘	๐.๗๕	ปานกลาง
รวม	๓๗๕	๓.๐๘	๐.๗๙	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น จำแนกตามอายุ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ อายุ ๓๑ - ๔๓ ปี รองลงมา ได้แก่ อายุ ๔๔ - ๕๖ ปี และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ อายุ ๕๗ ปีขึ้นไป ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๕๓	๓	๐.๕๑	๐.๘๒	๐.๔๘
ภายในกลุ่ม	๒๓๒.๖๘	๓๗๑	๐.๖๓		
รวม	๒๓๔.๒๒	๓๗๔			

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๓ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
อายุ ๑๘ - ๓๐ ปี	๑๑๐	๓.๑๓	๐.๗๗	ปานกลาง
อายุ ๓๑ - ๔๓ ปี	๙๗	๓.๑๓	๐.๗๘	ปานกลาง
อายุ ๔๔ - ๕๖ ปี	๘๓	๓.๒๑	๑.๐๐	ปานกลาง
อายุ ๕๗ ปีขึ้นไป	๘๕	๓.๐๗	๐.๗๙	ปานกลาง
รวม	๓๗๕	๓.๑๔	๐.๘๓	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น จำแนกตามอายุ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ อายุ ๔๔ - ๕๖ ปี รองลงมา ได้แก่ อายุ ๓๑ - ๔๓ ปี และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ อายุ ๕๗ ปีขึ้นไป ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๔ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่นท้องถิ่น จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๘๗	๓	๐.๒๙	๐.๔๒	๐.๗๔
ภายในกลุ่ม	๒๕๖.๔๙	๓๗๑	๐.๖๙		
รวม	๒๕๗.๓๖	๓๗๔			

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	๑๑๘	๓.๑๖	๐.๗๒	ปานกลาง
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า / ปวส.	๖๗	๓.๒๐	๐.๗๑	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	๑๔๓	๓.๑๖	๐.๗๙	ปานกลาง
อื่น ๆ	๔๗	๓.๑๐	๐.๖๙	ปานกลาง
รวม	๓๗๕	๓.๑๖	๐.๗๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า / ปวส. รองลงมา ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. และปริญญาตรีขึ้นไป และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ระดับการศึกษาอื่น ๆ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๖ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๒๖	๓	๐.๐๘	๐.๑๖	๐.๙๓
ภายในกลุ่ม	๒๐๓.๑๓	๓๗๑	๐.๕๕		
รวม	๒๐๓.๓๘	๓๗๔			

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๗ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	๑๑๘	๓.๒๘	๐.๘๗	ปานกลาง
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า / ปวส.	๖๗	๓.๒๘	๐.๗๒	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	๑๔๓	๓.๒๗	๐.๘๓	ปานกลาง
อื่น ๆ	๔๗	๓.๒๔	๐.๘๐	ปานกลาง
รวม	๓๗๕	๓.๒๗	๐.๘๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๗ พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า / ปวส. รองลงมา ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ระดับการศึกษาอื่น ๆ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๖	๓	๐.๐๒	๐.๐๓	๐.๙๙
ภายในกลุ่ม	๒๔๙.๕๐	๓๗๑	๐.๖๗		
รวม	๒๔๙.๕๗	๓๗๔			

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๙ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	๑๑๘	๓.๐๕	๐.๗๒	ปานกลาง
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า / ปวส.	๖๗	๓.๑๒	๐.๘๐	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	๑๔๓	๓.๐๘	๐.๘๔	ปานกลาง
อื่น ๆ	๔๗	๓.๑๐	๐.๘๑	ปานกลาง
รวม	๓๗๕	๓.๐๘	๐.๗๙	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๙ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า / ปวส. รองลงมา ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาอื่น ๆ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๒๔	๓	๐.๐๘	๐.๑๒	๐.๙๕
ภายในกลุ่ม	๒๓๓.๙๙	๓๗๑	๐.๖๓		
รวม	๒๓๔.๒๒	๓๗๔			

จากตารางที่ ๔.๓๐ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๑ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	๑๑๘	๓.๑๖	๐.๘๘	ปานกลาง
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า / ปวส.	๖๗	๓.๒๐	๐.๗๘	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	๑๔๓	๓.๑๔	๐.๘๕	ปานกลาง
อื่น ๆ	๔๗	๒.๙๗	๐.๖๙	ปานกลาง
รวม	๓๗๕	๓.๑๔	๐.๘๓	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓๑ พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า / ปวส. รองลงมา ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ระดับการศึกษาอื่น ๆ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่นจำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๕๓	๓	๐.๕๑	๐.๗๔	๐.๕๓
ภายในกลุ่ม	๒๕๕.๘๓	๓๗๑	๐.๖๙		
รวม	๒๕๗.๓๖	๓๗๔			

จากตารางที่ ๔.๓๒ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๓ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามรายได้

รายได้ต่อเดือน	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๙,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๗๓	๓.๑๕	๐.๗๔	ปานกลาง
๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท	๑๑๒	๓.๒๒	๐.๗๕	ปานกลาง
๒๐,๐๐๑ – ๓๐,๐๐๐ บาท	๖๔	๓.๑๔	๐.๗๒	ปานกลาง
๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๒๖	๓.๐๑	๐.๗๑	ปานกลาง
รวม	๓๗๕	๓.๑๖	๐.๗๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓๓ พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามรายได้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามรายได้ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ รายได้ ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท รองลงมา ได้แก่ รายได้ ๙,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ รายได้ ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป

ตารางที่ ๔.๓๔ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๐๘	๓	๐.๓๖	๐.๖๖	๐.๕๗
ภายในกลุ่ม	๒๐๒.๓๐	๓๗๑	๐.๕๕		
รวม	๒๐๓.๓๘	๓๗๔			

จากตารางที่ ๔.๓๔ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น จำแนกตามรายได้

รายได้ต่อเดือน	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๙,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๗๓	๓.๒๔	๐.๗๗	ปานกลาง
๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท	๑๑๒	๓.๓๕	๐.๙๐	ปานกลาง
๒๐,๐๐๑ – ๓๐,๐๐๐ บาท	๖๔	๓.๒๗	๐.๘๑	ปานกลาง
๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๒๖	๓.๑๕	๐.๘๐	ปานกลาง
รวม	๓๗๕	๓.๒๗	๐.๘๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓๕ พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น จำแนกตามรายได้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามรายได้ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ รายได้ ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท รองลงมา ได้แก่ รายได้ ๒๐,๐๐๑ – ๓๐,๐๐๐ บาทและค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ รายได้ ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓๖ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซอ อำเภอมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๒๙	๓	๐.๔๓	๐.๖๔	๐.๕๙
ภายในกลุ่ม	๒๔๘.๒๘	๓๗๑	๐.๖๗		
รวม	๒๔๙.๕๗	๓๗๔			

จากตารางที่ ๔.๓๖ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๗ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซอ อำเภอมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น จำแนกตามรายได้

รายได้ต่อเดือน	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๙,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๗๓	๓.๐๙	๐.๘๓	ปานกลาง
๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๑๑๒	๓.๑๓	๐.๗๔	ปานกลาง
๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท	๖๔	๓.๐๓	๐.๘๐	ปานกลาง
๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๒๖	๒.๘๘	๐.๖๙	ปานกลาง
รวม	๓๗๕	๓.๐๘	๐.๗๙	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓๗ พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซอ อำเภอมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น จำแนกตามรายได้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามรายได้ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ รายได้ ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท รองลงมา ได้แก่ รายได้ ๙,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ รายได้ ๓๐,๐๐๑ - บาทขึ้นไป ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓๘ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๕๖	๓	๐.๕๒	๐.๘๓	๐.๔๘
ภายในกลุ่ม	๒๓๒.๖๖	๓๗๑	๐.๖๓		
รวม	๒๓๔.๒๒	๓๗๔			

จากตารางที่ ๔.๓๘ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๙ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น จำแนกตามรายได้

รายได้ต่อเดือน	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๙,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๗๓	๓.๑๓	๐.๘๒	ปานกลาง
๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท	๑๑๒	๓.๑๙	๐.๘๘	ปานกลาง
๒๐,๐๐๑ – ๓๐,๐๐๐ บาท	๖๔	๓.๑๓	๐.๗๗	ปานกลาง
๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๒๖	๒.๙๙	๐.๗๙	ปานกลาง
รวม	๓๗๕	๓.๑๔	๐.๘๓	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓๙ พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น จำแนกตามรายได้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามรายได้ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ รายได้ ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท รองลงมา ได้แก่ รายได้ ๒๐,๐๐๑ – ๓๐,๐๐๐ บาท และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ รายได้ ๓๐,๐๐๑ – บาทขึ้นไป

ตารางที่ ๔.๔๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๘๔	๓	๐.๒๘	๐.๔๐	๐.๗๕
ภายในกลุ่ม	๒๕๖.๕๓	๓๗๑	๐.๖๙		
รวม	๒๕๗.๓๖	๓๗๔			

จากตารางที่ ๔.๔๐ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๔๑ สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	สถิติทดสอบ	โดยรวม	ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น	ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น	ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น
1. เพศ	T-test	๐.๐๑*	๐.๐๐*	๐.๐๑*	๐.๐๓*
2. อายุ	F-test	๐.๕๑	๐.๓๐	๐.๔๘	๐.๗๔
3. ระดับการศึกษา	F-test	๐.๙๓	๐.๙๙	๐.๙๕	๐.๕๓
4. รายได้	F-test	๐.๕๗	๐.๕๙	๐.๔๘	๐.๗๕

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๔๑ สรุปได้ว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของ
ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

ตารางที่ ๔.๔๒ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น

ที่	ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น	ความถี่
๑	ควรติดตามผลการนับคะแนนเลือกตั้งระดับท้องถิ่นเลือกตั้งทุกครั้งเมื่อมีการเลือกตั้ง	๒๙
๒	ควรติดตามข่าวสารผู้สมัครรับเลือกตั้งก่อนตัดสินใจลงคะแนน	๑๕
รวม		๔๔

จากตารางที่ ๔.๔๒ พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น คือ ควรติดตามผลการนับคะแนนเลือกตั้งระดับท้องถิ่นเลือกตั้งทุกครั้งเมื่อมีการเลือกตั้ง จำนวน ๒๙ คน และควรติดตามข่าวสารผู้สมัครรับเลือกตั้งก่อนตัดสินใจลงคะแนน จำนวน ๑๕ คน ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔๓ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น

ที่	ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น	ความถี่
๑	ควรร่วมกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง	๒๗
๒	ควรเลือกผู้ที่ท่านเห็นว่ามารับใช้บ้านเมืองและพัฒนาท้องถิ่นให้ดีขึ้น	๒๐
รวม		๔๗

จากตารางที่ ๔.๔๓ พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการร่วม

กิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น คือ ควรร่วมกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง จำนวน ๒๗ คน และควรเลือกผู้ที่ท่านเห็นว่ามารับใช้บ้านเมืองและพัฒนาท้องถิ่นให้ดีขึ้น จำนวน ๒๐ คน ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔๔ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น

ที่	ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น	ความถี่
๑	ควรฟังหรือรับฟังการอภิปรายหรือสัมมนา เกี่ยวกับการแก้ปัญหาทางการเมืองท้องถิ่น และ เสนอแนะแนวทางทางการเมืองท้องถิ่นตามสถานที่ต่าง ๆ	๒๘
๒	ควรมีการพบปะพูดคุยกับเพื่อน ๆ เกี่ยวกับสถานการณ์ของท้องถิ่น และ ปัญหาของสังคม	๑๗
รวม		๔๕

จากตารางที่ ๔.๔๔ พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น คือ ควรฟังหรือรับฟังการอภิปรายหรือสัมมนา เกี่ยวกับการแก้ปัญหาทางการเมืองท้องถิ่น และเสนอแนะทางการเมืองท้องถิ่นตามสถานที่ต่าง ๆ จำนวน ๒๘ คน และ ควรมีการพบปะพูดคุยกับเพื่อน ๆ เกี่ยวกับสถานการณ์ของท้องถิ่น และปัญหาสังคม จำนวน ๑๗ คน ตามลำดับ

สรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมแต่ละด้านดังนี้

- 1. ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น** คือ ควรติดตามผลการนับคะแนนเลือกตั้งระดับท้องถิ่นเลือกตั้งทุกครั้งเมื่อมีการเลือกตั้ง และควรติดตามข่าวสารผู้สมัครรับเลือกตั้งก่อนตัดสินใจลงคะแนน
- 2. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง** คือ ควรร่วมกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง และ ควรเลือกผู้ที่ท่านเห็นว่ามารับใช้บ้านเมืองและพัฒนาท้องถิ่นให้ดีขึ้น
- 3. ด้านการเข้าร่วมประชุมของท้องถิ่น** คือ ควรฟังหรือรับฟังการอภิปรายหรือสัมมนา เกี่ยวกับการแก้ปัญหาทางการเมืองท้องถิ่น และ เสนอแนะแนวทางทางการเมืองท้องถิ่นตามสถานที่ต่าง ๆ และ ควรมีการพบปะพูดคุยกับเพื่อน ๆ เกี่ยวกับสถานการณ์ของท้องถิ่น และ ปัญหาของสังคม

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง” มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ไว้ ๓ ประการ คือ

๑) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

๒) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ของประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ที่แตกต่างกัน

๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง จำนวน ๓๗๕ คน โดยวิธีการใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) และใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé) โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ซึ่งสามารถสรุปผลของการวิจัย ตามข้อค้นพบ (Fact Findings) ได้ดังต่อไปนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชาย จำนวน ๒๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๓๓ และเป็นเพศหญิง จำนวน ๑๗๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๖๗ ส่วนใหญ่มีอายุ ๑๘ - ๓๐ ปี จำนวน ๑๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๓ รองลงมา คือ ผู้มีอายุ ๓๑ - ๔๓ ปี จำนวน ๙๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๘๗ และน้อยที่สุด คือ ผู้มีอายุ ๔๔ - ๕๖ ปี

มีจำนวน ๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๑๓ ส่วนใหญ่มีระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน ๑๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๑๓ รองลงมา มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. จำนวน ๑๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๔๗ และน้อยที่สุด คือ มีระดับการศึกษาอื่น ๆ จำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๓ ส่วนใหญ่มีรายได้ ๙,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๑๓ รองลงมา มีรายได้ ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๘๗ และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีรายได้ ๓๐,๐๐๑ ขึ้นไปบาท จำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๙๓

๕.๑.๒ ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น และด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น ตามลำดับ

๑. ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปางอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อ ๑. ท่านได้ติดตามข่าวสารผู้สมัครรับเลือกตั้งก่อนตัดสินใจลงคะแนน รองลงมาได้แก่ ข้อ ๒. ท่านตรวจสอบบัญชีผู้มีสิทธิลงคะแนน ก่อนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อ ๕. ท่านติดตามผลการนับคะแนนเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ตามลำดับ

๒. ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อ ๑. ท่านเคยสมัครรับเลือกตั้งการเมืองท้องถิ่น รองลงมาได้แก่ ข้อ ๕. ท่านเป็นผู้สนับสนุนการทำงานทางการเมืองท้องถิ่น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อ ๓. ท่านร่วมเป็นสมาชิกการเมืองท้องถิ่น ท่านร่วมเป็นหัวคะแนนให้กับการเมืองท้องถิ่นและท่านเคยร่วมกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้งตามลำดับ

๓. ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อ ๑. ท่านเข้าร่วมรับฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งการเมืองท้องถิ่น รองลงมาได้แก่ ข้อ ๒. ท่านเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองระดับท้องถิ่น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อ ๓. ท่านมีการพบปะพูดคุยกับเพื่อน ๆ เกี่ยวกับสถานการณ์ของท้องถิ่น และ ปัญหาของสังคม ตามลำดับ

๑.๑) ควรติดตามผลการนับคะแนนเลือกตั้งระดับท้องถิ่นเลือกตั้งทุกครั้งเมื่อมีการเลือกตั้ง

๑.๒) ควรติดตามข่าวสารผู้สมัครรับเลือกตั้งก่อนตัดสินใจลงคะแนน

๒) ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น

๒.๑) ควรร่วมกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง

๒.๒) ควรเลือกผู้ที่ท่านเห็นว่ามารับใช้บ้านเมืองและพัฒนาท้องถิ่นให้ดีขึ้น

๓) ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น

๓.๑) ควรฟังหรือรับฟังการอภิปรายหรือสัมมนา เกี่ยวกับการแก้ปัญหาทางการเมืองท้องถิ่น และ เสนอแนะแนวทางทางการเมืองท้องถิ่นตามสถานที่ต่าง ๆ

๓.๒) ควรมีการพบปะพูดคุยกับเพื่อน ๆ เกี่ยวกับสถานการณ์ของท้องถิ่น และ ปัญหาของสังคม

๕.๒ อภิปรายผล

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง” ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตาม วัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

๕.๒.๑. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง พบว่าโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ใน ระดับปานกลาง ทั้งนี้อภิปรายได้ว่าเป็นเพราะประชาชนยังไม่เห็นการทำงานและประโยชน์ที่ได้รับ จากการบริหารในการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นรูปธรรมเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับกับงานวิจัยของ **นงนุช ตรีจันทร์โท** และคณะ ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดนครราชสีมา” พบว่า ประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

การอภิปรายผลเป็นรายด้านตามลำดับดังนี้

๑. ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อภิปราย ผลได้ว่า อาจเป็นเพราะประชาชนเห็นถึงการทำงานของเทศบาลตำบลแจ้ซ้อน การให้ความรู้ภาค ประชาชน ในการให้ความเข้าใจในด้านการเลือกตั้งท้องถิ่นยังอยู่ในระดับกลาง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานการวิจัยของ **ธนพล กุลเพชรโชติ** ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านกรวด อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า การมี ส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านกรวด อำเภอบ้านกรวด จังหวัด บุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีส่วนร่วมใน

ระดับมากทุกด้านเช่นกัน คือ ด้านการเมือง การเลือกตั้งเทศบาล ด้านการวางแผนพัฒนาเทศบาล และด้านการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาล ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ของด้านการเลือกตั้ง สามารถอภิปรายได้ดังนี้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านได้ติดตามข่าวสารผู้สมัครรับเลือกตั้งก่อนตัดสินใจลงคะแนน ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ว่าเป็นรูปธรรม และปลูกฝังให้มีความสำคัญในรับรู้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องนี้อย่างชัดเจน ทำให้เกิดการกระตุ้น และอยากรู้ในเรื่องนี้อย่างตั้งใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ **จิราภรณ์ สารศรี** ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเมืองการเลือกตั้ง และด้านการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคีอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านติดตามผลการนับคะแนนเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า การติดตามผลการนับคะแนนเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ประชาชนในพื้นที่เอง ยังไม่ให้ความสำคัญ สืบเนื่องจากเมื่อหย่อนบัตรแล้วก็ถือว่าหมดหน้าที่กัน เพราะภาระหน้าที่ของตนเองในการดำรงชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุจินตนา โสภาเวทย์** ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองสองห้อง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า “ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองสองห้อง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย มีส่วนร่วมในการใช้สิทธิทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวมและรายด้านทั้ง ๔ ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการรณรงค์หาเสียง ด้านการรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาทางสังคมและการเมืองและด้านการติดตามตรวจสอบการบริหารงานของเทศบาล ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองสองห้อง ที่มีความแตกต่างกันระหว่างเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีส่วนร่วมในการใช้สิทธิทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

๒. ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้ อภิปรายได้ การเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน ยังไม่ได้รับความร่วมมือมากนักตามรูปแบบของการบริหารการเมืองท้องถิ่น สืบเนื่องจากภาระหน้าที่ของประชาชนในพื้นที่ ในการหาเลี้ยงชีพ ดำรงตนเองและครอบครัว ส่วนใหญ่มักอยู่ตามไร่ จึงทำให้การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ และหน่วยงานเองยังขาดการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและตระหนักในเรื่องนี้ จึงทำให้ประชาชนเอง ยังไม่

ความสำคัญมากนัก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ **เพ็ญสิริ วิเศษสุวรรณ** ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ ด้านการเมืองการเลือกตั้ง ด้านการวางแผนและพัฒนา และด้านการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น อภิปรายได้ดังนี้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านเข้าร่วมรับฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ของการเมืองท้องถิ่น ซึ่งมีค่าแปลผลปานกลาง ทั้งนี้อภิปรายผลได้ว่า เป็นเพราะ การเข้าไปรับฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งของการเมืองท้องถิ่น ประชาชนในพื้นที่เอง ให้ความสำคัญ ซึ่งมองได้ว่า การเลือกตัวแทนของประชาชนในพื้นที่ เพื่อเป็นตัวแทนของพวกเขา นั้นมีความสำคัญและจำเป็นมาก ในการที่จะพัฒนา และขับเคลื่อนกระบวนการต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ **วนิดา แววงค์** ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลจากการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับน้อย โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง ด้านการตรวจสอบทางการเมือง และ ด้านการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง ตามลำดับ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านเคยร่วมกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง, ท่านร่วมเป็นหัวคะแนนให้การเมืองท้องถิ่น และท่านร่วมเป็นสมาชิกการเมืองท้องถิ่น ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า อาจเป็นเพราะ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน ไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าวเท่าที่ ทำให้หน่วยงานดูแล ให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวน้อยเกินไป ประกอบปัญหาของสังคม ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเรื่องการทำมาหากิน ดังนั้น จึงทำให้การเข้าไปพูดคุยในเรื่องดังกล่าว มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ **ภูสิทธิ์ ชันติกุล** ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เขตอุตสาหกรรมทอผ้าไหมเมืองนคร ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนเขตอุตสาหกรรมทอผ้าไหมเมืองนคร มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ส่วนรายด้าน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองเพียง ๒ ระดับเท่านั้น

ได้แก่ ระดับปานกลาง และต่ำ ซึ่งรายด้านที่อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง และ ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง

๓. ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น ซึ่งมีค่าแปรผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า หน่วยงานบริหารองค์การเองก็ยังขาดการเข้าไปให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าว เช่น การตระหนักถึงการตัดสินใจร่วมกัน และการแก้ปัญหาภาคประชาชนร่วมกัน จึงทำให้มีค่าเฉลี่ยปานกลาง และประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อนเอง ก็ยังไม่ให้ความสำคัญในการเข้าร่วมเพื่อรับฟังแนวทาง หรือนโยบายที่หน่วยงานไปให้ความรู้เท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ **ประเสริฐ สภา** ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลมหาไชย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบลมหาไชย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง ๕ ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง รองลงมาได้แก่ ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของด้านการเข้าร่วมประชุมของท้องถิ่น อธิบายได้ดังนี้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านเคยสมัครรับเลือกตั้งการเมืองท้องถิ่น ซึ่งมีค่าแปรผลอยู่ในปานกลาง ทั้งนี้ก็อธิบายได้ว่า ประชาชนต้องการเป็นตัวแทนของคนในสังคมของตนเอง เพื่อเป็นตัวแทนในการนำเสนอและแก้ไขปัญหาและความต้องการเพื่อการเปลี่ยนแปลงผู้นำ หรือทำให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับโอกาสที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พินิตารวจตรี ขวัญชัย ไทยปรีชา** ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองต่อองค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการเลือกตั้ง รองลงมาได้แก่ ด้านการณรงค์เลือกตั้ง และด้านการตรวจสอบหลังเลือกตั้ง ตามลำดับ และผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชน ที่มี เพศ อายุ และรายได้แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนประชาชน ที่ระดับการศึกษาและอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านร่วมเป็นสมาชิกการเมืองท้องถิ่น ซึ่งมีค่าแปรผลอยู่ในระดับปานกลางที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่าไม่ว่าการเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อรณรงค์การเลือกตั้ง หรือเคยร่วมเป็นหัวคะแนนให้การเมืองท้องถิ่น และ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เช่น ความเจริญทางวัฒนธรรม ความเจริญด้านโครงสร้างพื้นฐาน หรือแม้กระทั่ง การประกอบอาชีพก็เริ่มมีความหลากหลายขึ้น ทำให้ปัญหาดังกล่าวยังไม่ได้รับความร่วมมือในการแก้ไขจากประชาชนดังกล่าวแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ **ธนกฤต บุบผาโชติ** ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วม

ทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสวนจิก อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสวนจิก อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ปรากฏ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากหนึ่งด้าน อยู่ในระดับปานกลาง สามด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ด้านการเลือกตั้ง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ด้านการติดตามและตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และ ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามลำดับ ช่องทางให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการติดตามและตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชนควรร่วมมือกันต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียงอย่างจริงจังในการเลือกตั้งทุกครั้ง ประชาชนควรติดตามการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่องจากประชาชนควรเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสม่ำเสมอ ประชาชนทุกสาขาอาชีพควรมีตัวแทนติดตามข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสม่ำเสมอ

๕.๒.๒ ผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกันดังนี้

๑. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน ซึ่งมีเพศที่แตกต่างกัน ต่างก็ให้ความคิดเห็นที่ต่างกัน เพราะโดยสถานะที่ใกล้ชิดกับการเมืองท้องถิ่นที่แตกต่างกันนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ **ภูสิทธิ์ ชันติกุล** ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ส่วนรายด้าน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองเพียง ๒ ระดับเท่านั้น ได้แก่ ระดับปานกลาง และต่ำ ซึ่งรายด้านที่อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการใช้สิทธิ์เลือกตั้ง ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง และ ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง ส่วนรายด้านที่มีอยู่ระดับต่ำได้แก่ ด้านการชุมนุมทางการเมือง ด้านการติดต่อนักการเมือง และด้านการเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมือง และ กลุ่มทางการเมืองต่าง ๆ ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และสถานภาพ ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม บทบาทหน้าที่ในครอบครัว และ บทบาทหน้าที่ในชุมชน ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเมือง ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง และการพัฒนาทางการเมือง ปัจจัยทางจิตวิทยาทางการเมือง ได้แก่ ความสนใจทางการเมือง พฤติกรรมทางการเมือง และ การกล่อมเกลางานทางการเมือง ส่วนปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีจำนวน ๔ ตัว เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ความสนใจทางการเมือง การรับรู้

ข่าวสารทางการเมือง ค่านิยมพื้นฐานทางการเมืองแบบประชาธิปไตย และสภาพแวดล้อมทางการเมือง ส่วนรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่า กิจกรรมที่ประชาชนเข้าถึงมากที่สุด ได้รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยไปเลือกตั้งผู้แทนส่วนท้องถิ่น

๒. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนมีความใกล้เคียงกันทุกชั้นอายุ ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ซึ่งเป็นผลดีมากในการมีส่วนร่วมเพื่อเป็นการนำไปสู่การพัฒนาของชุมชนได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ พันตำรวจตรี ขวัญชัย ไทยปรีชา ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชน ที่มี เพศ อายุ และรายได้แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนประชาชน ที่ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

๓. ประชาชนที่มีต่างการศึกษาที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อภิปรายผลได้ว่า ประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ พันตำรวจตรี ขวัญชัย ไทยปรีชา ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชน ที่มี เพศ อายุ และรายได้แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนประชาชน ที่ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

๔. ประชาชนที่มีรายได้ที่ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ถึงแม้ว่าจะแตกต่างกันโดยรายได้แต่ก็ไม่แตกต่างกันทางด้านการมีส่วนร่วมในการเมืองท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาและเพื่อความกินดีอยู่ดี และมีตัว ไปเป็นเสียงเพื่อขับเคลื่อนในการแก้ไขปัญหา และปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ ธนภุต บุษพาโชติ ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสวนจิก อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสวนจิก อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ การประกอบอาชีพแตกต่างกัน พบว่าไม่แตกต่างกัน

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ ประชาชนควร่วมกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง เพื่อเป็นการทำความเข้าใจ และ ความสำคัญในการตัดสินใจ และควรเลือกผู้ที่ท่านเห็นว่าเป็นตัวแทนและจะมาพัฒนาท้องถิ่นให้ดีขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งมีค่าแปร ผลอยู่ในระดับปานกลางไว้ ขณะเดียวกัน หน่วยงานควรเข้าไปปรึกษา ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่นให้อยู่ใน ระดับมากที่สุด โดยการที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน ได้ให้การ ช่วยเหลือและสนับสนุนการติดตามข่าวสารผู้สมัครรับเลือกตั้งก่อนตัดสินใจลงคะแนนประชาสัมพันธ์ใน เรื่องต่าง ๆ ให้แก่ภาคประชาชนอย่างสม่ำเสมอ และอย่างทั่วถึง

ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าแปรผลอยู่ใน ระดับ ปานกลาง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้เกี่ยวข้องควรมีการรักษาระดับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยการนำเรื่องเหล่านี้เช่น ร่วมกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง ,การร่วมเป็นหัวคะแนนให้กับการเมือง ท้องถิ่นไปปรับปรุงแก้ไข และการร่วมเป็นสมาชิกการเมืองท้องถิ่น จนถึงการให้ความสำคัญ เพื่อ กำหนดเป็นนโยบายในการเข้าถึงภาคประชาชนให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทั่วถึง

ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น ซึ่งมีค่าแปรผลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นองค์การ บริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน ควรเข้าไปส่งเสริมต่อไปให้ได้ระดับมากที่สุด โดยการที่องค์การบริหารส่วน ตำบลแจ้ซ้อนเข้าไปให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ของพลเมืองขั้นพื้นฐาน และสร้างจิตสำนึกใน การให้ความสำคัญการมีส่วนร่วมในภาคประชาชนของตนเองอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และ สอดคล้องกับการแก้ปัญหาของหน่วยงาน อย่างทั่วถึง เหมาะสม และถูกต้อง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การติดตามข่าวสารผู้สมัครรับเลือกตั้งก่อนตัดสินใจ ลงคะแนน ซึ่งมีค่าแปรผลอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้เกี่ยวข้องควรมีการรักษาระดับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น ให้อยู่ในระดับมากที่สุดไว้ ขณะเดียวกัน การ เข้าไปให้ความรู้ ความเข้าใจ ด้านการมีส่วนร่วม ไม่ว่าจะด้านโครงสร้าง หรือหลักการเบื้องต้น วิธีปฏิบัติ หน้าที่พลเมือง ก็ควรเข้าไปสร้างแรงกระตุ้นอย่างสม่ำเสมอ และเหมาะสมต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านติดตามผลการนับคะแนนเลือกตั้งระดับท้องถิ่น มาก ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้งข้อผู้เกี่ยวข้องควรมีการรักษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น ให้มากยิ่งขึ้นกว่านี้ เพราะการสร้าง ความเข้าใจ ให้ความรู้แก่ภาคประชาชน ในข้อมูลที่ถูกต้องเป็นเรื่องสำคัญที่สุด เมื่อเกิดปัญหา ประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลแจ้งข้อเอง ต้องได้รับอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ ดังนั้น ควรให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เป็นอย่างเป็นรูปธรรมมากกว่าเดิม

ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น ซึ่งมีค่าแปรผลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้งข้อ ผู้เกี่ยวข้องควรเข้าไปส่งเสริมต่อไปให้ได้ระดับมากที่สุด โดยการที่องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้งข้อ ควรเข้าไปให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ของพลเมืองขั้นพื้นฐาน และสร้างจิตสำนึกในการให้ความสำคัญการมีส่วนร่วมในภาคประชาชนของตนเองอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และสอดคล้องกับการแก้ปัญหาของหน่วยงาน อย่างทั่วถึงเหมาะสม และถูกต้อง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การที่เคยสมัครรับเลือกตั้งการเมืองท้องถิ่น ซึ่งมีค่าแปรผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้งข้อ ผู้เกี่ยวข้องควรมีการรักษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการที่เคยสมัครรับเลือกตั้งการเมืองท้องถิ่น ให้อยู่ในระดับมากไว้ ขณะเดียวกัน การเข้าไปให้ความรู้ ความเข้าใจ ด้านการมีส่วนร่วม ไม่ว่าจะด้านโครงสร้าง หรือหลักการเบื้องต้น วิถีปฏิบัติหน้าที่พลเมือง ในเรื่องการให้ความสำคัญกับการสมัครรับเลือกตั้งการเมืองท้องถิ่น ก็ควรเข้าไปสร้างแรงกระตุ้นอย่างสม่ำเสมอ และเหมาะสมต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านเคยร่วมกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง ,ท่านร่วมเป็นหัวคะแนนให้กับการเมืองท้องถิ่น และ ท่านร่วมเป็นสมาชิกการเมืองท้องถิ่น ซึ่งมีค่าแปรผลอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้เกี่ยวข้องควรมีการรักษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น เช่นการเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง,การเข้าร่วมเป็นหัวคะแนนให้กับการเมืองท้องถิ่น,หรือการเข้าร่วมเป็นสมาชิกการเมืองท้องถิ่นให้อยู่ในระดับมากไว้ ขณะเดียวกัน การเข้าไปให้ความรู้ ความเข้าใจ ด้านการมีส่วนร่วม ไม่ว่าจะด้านโครงสร้าง หรือหลักการเบื้องต้น วิถีปฏิบัติหน้าที่พลเมือง ก็ควรเข้าไปสร้างแรงกระตุ้นอย่างสม่ำเสมอ และเหมาะสมต่อไป

ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น คือ ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการเข้าร่วมประชุมของท้องถิ่น ซึ่งมีค่าแปรผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้งข้อผู้เกี่ยวข้องควรเข้าไปส่งเสริมต่อไปให้ได้ระดับมากที่สุด และควรเข้าไปให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ของพลเมืองขั้นพื้นฐาน และสร้างจิตสำนึกในการให้ความสำคัญการมีส่วนร่วมในภาคประชาชนของตนเองอย่างใกล้ชิดในเรื่องการให้ความสำคัญในการเข้าร่วมประชุม

เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และสอดคล้องกับการแก้ปัญหาของหน่วยงาน อย่างทั่วถึง เหมาะสม และถูกต้อง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การที่เคยเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองระดับท้องถิ่น ซึ่งมีค่าแปรผลอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้เกี่ยวข้องควรมีการรักษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น การที่เคยเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองระดับท้องถิ่น ให้อยู่ในระดับมากไว้ ขณะเดียวกัน การเข้าไปให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวการมีส่วนร่วม ด้านโครงสร้าง การเมืองท้องถิ่น หรือหลักการเบื้องต้น วิธีปฏิบัติหน้าที่พลเมือง ในเรื่องการให้ความสำคัญกับการสมัครรับเลือกตั้งการเมืองท้องถิ่น ก็ควรเข้าไปสร้างแรงกระตุ้นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มศักยภาพของคนในภาคประชาชน ให้เข้มแข็งและเหมาะสมต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การพบปะพูดคุยกับเพื่อน ๆ เกี่ยวกับสถานการณ์ของท้องถิ่น และ ปัญหาของสังคมซึ่งมีค่าแปรผลอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้เกี่ยวข้องควรมีการรักษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น การพบปะพูดคุยกับเพื่อน ๆ เกี่ยวกับสถานการณ์ของท้องถิ่น และ ปัญหาของสังคม อยู่ในระดับมากไว้ ขณะเดียวกัน การเข้าไปให้ความรู้ ความเข้าใจ ด้านการมีส่วนร่วม ไม่ว่าจะด้านโครงสร้าง หรือหลักการเบื้องต้น วิธีปฏิบัติหน้าที่พลเมือง ก็ควรเข้าไปสร้างแรงกระตุ้นอย่างสม่ำเสมอ และเหมาะสมต่อไป

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง” พบว่า ผู้วิจัยมีประเด็นอื่น ๆ ที่น่าสนใจมาทำวิจัยอีกหลายประเด็น แต่งานเล่มนี้ไม่อาจนำมาใช้ทั้ง ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

๑. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับด้าน “ปัจจัยที่มีผลต่อการติดตามการเลือกตั้งท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง”

๒. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับด้าน “การร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น เช่น “การร่วมกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง ขององค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง”

๓. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับด้านความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมการประชุมท้องถิ่น ของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง”

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

๑) หนังสือทั่วไป

ชิต นิลพานิช และกุลชน ธนาพงศธร. (๒๕๓๒). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท.

(พิมพ์ครั้งที่ ๑).นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ทศพล กฤตยพิสิฐ. (๒๕๓๘). การมีส่วนร่วมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเขตหนองจิก ที่มีต่อโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาตามแนวทาง “บรม” และ “บวร” เพื่อสร้างสรรค์อุดมการณ์แผ่นดิน.

ทวิทอง หงส์วิวัฒน์. (๒๕๒๗). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภากาการพิมพ์.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ.(๒๕๕๓) การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๙,

กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอส อาร์ พรินติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด.

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (๒๕๔๖). การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณี ตัวอย่าง.

กรุงเทพมหานคร.

นิธิ เอียวศรีวงศ์. (๒๕๕๑). ประวัติศาสตร์แห่งชาติ “ซ่อม” ฉบับเก่า “สร้างฉบับใหม่”.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (๒๕๒๗). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล.

บุญชม ศรีสะอาด. (๒๕๔๓.). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร: สุริยาสาน.

ปริญญา เทวานฤมิตรกุล. (๒๕๔๕). สิทธิและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน.กรุงเทพมหานคร

: สำนักพิมพ์องค์การค้ำของคุรุสภา.

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ แก้ไข

เพิ่มเติม ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๔.

ยุพาพร รูปงาม. (๒๕๔๕). การมีส่วนร่วมของข้าราชการสำนักงานงบประมาณในการปฏิรูประบบ

ราชการ. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐.

ศ.ดร.อมร จันทรมบูรณ์. (๒๕๓๗) รวมบทความเกี่ยวกับโครงสร้างและกลไกของกฎหมายไทย.

สงศรี ชมภูวงศ์. (๒๕๔๗). การวิจัย. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (๒๕๓๗). “ปัญหาและแนวโน้มเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการบริหารการศึกษา”. เอกสารการสอนประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาปัญหาและแนวโน้มทางการบริหารการศึกษา.นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุขุม นวลสกุล. (๒๕๕๐). การทำงานที่ดีต้องมีหัวใจบริการ. กรุงเทพมหานคร :ธรรมนิติ.

อคิน รพีพัฒน์. (๒๕๕๑). วัฒนธรรมคือความหมาย: ทฤษฎี และ วิธีการของคลิฟฟอร์ด เกียร์ซ. ศูนย์มานุษยวิทยา (องค์การมหาชน).

๒) เว็บไซต์

ไมยรอน ไวยเนอร์ (Myron Weiner) การมีส่วนร่วมทางการเมือง. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://kasooro.tripod.com/html/political.html>.

๓) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

ขวัญชัย ไทยปรีชา พันตำรวจตรี “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ศาลายา อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม”. สารนิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

จิราภรณ์ สารศรี “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี อำเภอนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์”. ภาคนิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, ๒๕๕๒.

ฐิติมา อุดมศรี “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล ในคลองบางปลากด อำเภพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ”. สารนิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสยาม, ๒๕๕๕.

ธนพล กุลเพชรโชติ “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านกรวด อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์”. ภาคนิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, ๒๕๕๒.

ธนกฤต บุปผาโชติ “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสวนจิก อำเภศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด”. สารนิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ๒๕๕๗.

นัฐฎีกาล ศรีจันทร์โท สมเกียรติ และคณะ. “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภูอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม”. อ้างในวารสาร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม; ว.มร.ม. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ : พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๒.

ประเสริฐ สภา “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลมหาไชย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์”. สารนิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ๒๕๕๔.

เพ็ญสิริ วิเศษสุวรรณ “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์”. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, ๒๕๕๓.

พระศักดา กิตติญาโณ (นาคเนตร) “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช”. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

ภูสิทธิ์ ชันติกุล “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

เยาวลักษณ์ จักร “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลชมภู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , ๒๕๕๖.

รังสิวุฒิ ชำนาญงาม “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์”. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, ๒๕๕๔.

ลัดดาวัลย์ กาศี “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตเทศบาลตำบลตาเสา อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. สารนิพนธ์ ศาสตราศาสตรมหาบัณฑิต , บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

วนิดา แววงค์ ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์”. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, ๒๕๕๓.

ศิริพงษ์ วีระภัทรกุล “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนเทศบาลสตึก ตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์”. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, ๒๕๕๔.

สุรีย์พร คุรุสิทธิ์ “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมเห็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์”. ภาคนิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, ๒๕๕๒.

สุจินตนา โสภากาเวทย์ “การมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองสองห้อง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย”. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย มหาสารคาม, ๒๕๕๒.

๔) บทความในวารสาร

สำนักงานทะเบียน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง (๒๕๔๕).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

๑. รองศาสตราจารย์ ดร. ศรชัย ท้าวมิตร

วุฒิการศึกษา

Ph.D (POL. SE.)

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒. พ.ต.อ.ศ.ดร. นิธิ ศรีวัฒนา

วุฒิการศึกษา

LITT. Ph.D (SO.SE.)

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย

๓. ดร.สมภพ ระงับทุกข์

วุฒิการศึกษา

Ph.D (SO.SE.)

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ง
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหาร
ส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านได้กรุณาตอบแบบสอบถามและแสดงความคิดเห็นที่ตรงความเป็นจริงทุกข้อ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากท่านในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์และมีคุณค่าอย่างสูงต่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้ และคำตอบของท่านจักไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด

2. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จินตนา จงฤกษ์งาม

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

เลขที่แบบสอบถาม.....

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน

1. เพศ

- 1) ชาย
 2) หญิง

2. อายุ

☐ 1) 18 – 30 ปี	☐ 3) 44 – 56 ปี
☐ 2) 31 – 43 ปี	☐ 4) 57 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

☐ 1) มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	☐ 3)ปริญญาตรีขึ้นไป
☐ 2) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า / ปวส.	☐ 4) อื่น ๆ

4. รายได้

☐ 1) 9,000 – 15,000	☐ 3) 20,100 – 30,000
☐ 2) 15,100 – 20,000	☐ 4) 30,100 – สูงกว่า

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขต
องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบทางขวามือ ของแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็น
ของท่านที่มีต่อ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ให้ตอบครบทุกข้อ

5	มีค่าเท่ากับ	มากที่สุด
4	มีค่าเท่ากับ	มาก
3	มีค่าเท่ากับ	ปานกลาง
2	มีค่าเท่ากับ	น้อย
1	มีค่าเท่ากับ	น้อยที่สุด

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง		ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
1) ด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น						
1.	ท่านได้ติดตามข่าวสารผู้สมัครรับเลือกตั้งก่อนตัดสินใจลงคะแนน					
2.	ท่านตรวจสอบบัญชีผู้มีสิทธิลงคะแนน ก่อนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง					
3.	ท่านชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง					
4.	ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งเมื่อมีการเลือกตั้ง					
5.	ท่านติดตามผลการนับคะแนนเลือกตั้งระดับท้องถิ่น					
2) ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น						
1.	ท่านเคยสมัครรับเลือกตั้งการเมืองท้องถิ่น					
2.	ท่านเคยร่วมกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง					
3.	ท่านร่วมเป็นหัวคะแนนให้กับการเมืองท้องถิ่น					
4.	ท่านร่วมเป็นสมาชิกการเมืองท้องถิ่น					
5..	ท่านเป็นผู้สนับสนุนการทำงานทางการเมืองท้องถิ่น					

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง		ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
3) ด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น						
1.	ท่านเข้าร่วมรับฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งของการเมืองท้องถิ่น					
2.	ท่านเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองระดับท้องถิ่น					
3.	ท่านมีการพบปะพูดคุยกับเพื่อน ๆ เกี่ยวกับสถานการณ์ของท้องถิ่นและ ปัญหาของสังคม					
4.	ท่านไปฟังหรือรับฟังการอภิปรายหรือสัมมนา เกี่ยวกับการแก้ปัญหาทางการเมืองท้องถิ่น และ เสนอแนะแนวทางทางการเมืองท้องถิ่นตามสถานที่ต่าง ๆ					
5.	ท่านเข้าร่วมลงชื่อเสนอกฎหมาย หรือข้อกำหนดกฎระเบียบต่าง ๆ ในระดับท้องถิ่น					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน
ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

1. ปัญหาด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

2. ปัญหาด้านการร่วมกิจกรรมทางเมืองท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

3. ปัญหาด้านการเข้าร่วมการประชุมของท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

4. ปัญหาด้านอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือ

จินตนา จงฤกษ์งาม

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

ตารางแสดงค่าการให้คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ค่า IOC

ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง” ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังนี้

ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของคะแนน ΣR	IOC = $\frac{\Sigma R}{N}$	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1) ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งท้องถิ่น						
1	+1	+1	+1	3	1.00	แน่ใจว่าสอดคล้อง
2	+1	+1	+1	3	1.00	แน่ใจว่าสอดคล้อง
3	+1	+1	+1	3	1.00	แน่ใจว่าสอดคล้อง
4	+1	+1	+1	3	1.00	แน่ใจว่าสอดคล้อง
5	+1	+1	+1	3	1.00	แน่ใจว่าสอดคล้อง
2) ด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมือง						
1	+1	+1	+1	3	1.00	แน่ใจว่าสอดคล้อง
2	+1	+1	+1	3	1.00	แน่ใจว่าสอดคล้อง
3	+1	+1	+1	3	1.00	แน่ใจว่าสอดคล้อง
4	+1	+1	+1	3	1.00	แน่ใจว่าสอดคล้อง
5	+1	+1	+1	3	1.00	แน่ใจว่าสอดคล้อง
3) ด้านการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมของท้องถิ่น						
1	+1	+1	+1	3	1.00	แน่ใจว่าสอดคล้อง
2	+1	+1	+1	3	1.00	แน่ใจว่าสอดคล้อง
3	+1	+1	+1	3	1.00	แน่ใจว่าสอดคล้อง
4	+1	+1	+1	3	1.00	แน่ใจว่าสอดคล้อง
5	+1	+1	+1	3	1.00	แน่ใจว่าสอดคล้อง

หมายเหตุ ค่า IOC ที่รับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป

ภาคผนวก ฉ
ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค
(Cronbach)

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach)

Item – total statistics

Scale   scale   corrected
 Mean   Variance   Item-   Alpha
 If Item   ifitem   Total   Item
 Deleted   Deleted   correlation Deleted

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
V1	3.6316	.955	19
V2	3.4211	.837	19
V3	3.5263	.904	19
V4	3.4737	.904	19
V5	3.3684	.830	19
V6	3.5263	.841	19
V7	3.4737	.904	19
V8	3.4737	.772	19
V9	3.4211	.961	19
V10	3.3158	.945	19
V11	3.4737	.841	19
V12	3.0526	.779	19
V13	3.0000	.816	19
V14	2.8421	.898	19
V15	2.7895	.917	19

Reliability Coefficients

N of Cases = 30   N of Items = 15

Alpha = .922

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ - สกุล : จินตนา จงฤกษ์งาม
- วัน เดือน ปี เกิด : ๔ สิงหาคม ๒๕๘๗
- สถานที่อยู่ปัจจุบัน : ๘๕ ถนนบรมราชชนนี ตำบลฉิมพลี เขตตลิ่งชัน
กรุงเทพมหานคร
- การศึกษา : ประถมศึกษา,มัธยมศึกษา (กศน.บางกอกน้อย)
พ.ศ. ๒๕๕๖ : ปริญญาตรี เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ประสบการณ์การทำงาน : ผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด
นครปฐม
ผู้ประนีประนอมฝ่ายนายจ้างศาลแรงงานกลาง
กรุงเทพมหานคร